

Catalunya Cristiana

40
anys

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXIX | NÚM. 2051
2,90 € | 13 GENER 2019

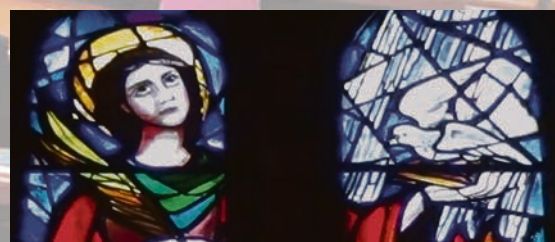
EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Crida a la «bona política»

Respostes des
de la política
catalana al
missatge del Papa

Santa Coloma de Gramenet,
mil·lenari a la vista! PÀGINES CENTRALS

P 36-38

Conversant amb
Francesc Torralba
del llibre «Món volàtil»

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Involucrar-se en política

Una pregunta que implícitament o explícita és avui en llavis de molts: com pot ser que la política hagi passat de ser l'art més sublim, la de regir rectament la convivència, a ser la més menystinguda en l'opinió pública? Aristòtil concebia la política com el govern de la *polis*, la comunitat perfecta, la que sorgí per satisfer les necessitats vitals de la persona. En canvi, avui popularment molts se n'inhibeixen perquè culpen els polítics de la devaluació de la mateixa política. Probablement en el fons hi ha una manera diversa d'entendre-la: els que conceben allò que és polític com un espai constructiu de llibertat i de deliberació pública, i els que ho consideren un espai de poder, conflicte i antagonisme.

El papa Francesc, al començament del seu pontificat, en l'audiència pública amb alumnes i exalumnes dels col·legis jesuïtes d'Itàlia i Albània, responent a la pregunta d'un jove, afirmava amb molta força: «Involucrar-se en la política és una obligació per a un cristià. No podem jugar a ser Pilat i rentar-nos les mans: la política és una de les formes més altes de la caritat, perquè cerca el bé comú. Els laics cristians han de treballar en política. Diuen "la política està molt bruta", però jo em demano per culpa de qui? Jo què faig? És un deure treballar pel bé comú i sovint el camí per treballar-hi és el camí de la política.»

També el cardenal Omella en una carta dominical recent (9/12/2018) afirmava: «És el moment de recuperar el sentit més autèntic de la política. El Concili Vaticà II ens recorda que la política és un instrument decisiu al servei de la persona, de la comunitat i de la convivència social que cerca sempre el bé comú dels ciutadans.» I citant Jaques Maritain recordava que la política no és la reunió dels iguals, sinó la convivència i comprensió entre persones diferents.

Joan Rigol, al seu excel·lent llibre *Restaurar la política. A propòsit de Jacques Maritain* (Viena Edicions) afirma: «La presència cristiana en el món polític s'adreça al conjunt de la humanitat. No és una introspecció corporativa clerical, sinó una projecció al conjunt de la humanitat, en la qual expressa una visió esperançada de la convivència humana.»

Cal tornar a la bona política: ho defensem en el Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana* amb opcions concretes al nostre país que brollen de l'evangeli i de la reflexió sobre el complex moment actual.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
15	Vida eclesial
24	La veu dels pastors
26	Reportatge
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Cultura
39	Laudato Si
41	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer
PÀGINES CENTRALS	
Especial Santa Coloma Gramenet	

El Papa lloa la maternitat

PÀGINA 16

22
Reflexions sobre la pederàstia

Mn. Blanch i Bahima

PÀGINA 20

En defensa de les nenes vulnerables

PÀGINA 26

47
Gema
Juan

La setmana en tuits

PALOMA GARCÍA OVEJERO
@PGOVEJERO

Periodista

Acaba una etapa. Gràcies, Sant Pare, per aquests dos anys i mig! Gràcies, Greg, per la teva confiança, paciència i exemple

RAQUEL SANCHO
@SANCHO_RAQUEL

Comunitat de Sant'Egidio

«Junts expressem el compromís d'enderrocar els murs que separen i de construir ponts que uneixin. La Pau també és recordar els pobles oblidats per la guerra» @jaumecastro #JornadaMundialDeLaPau

CARLES DUARTE
@DUARTECARLES

Poeta i lingüista

Un inici d'any dur per al món de la cultura amb la pèrdua de Joan Guinjoan i Ramon Folch i Camarasa, dues grans personalitats que han eixamplat des d'una humanitat profunda l'ànima del nostre país

MAR IZUEL @MARIZUEL

Missionera de Natzaret

Fa 25 anys la Pili, la Mònica, la Judit, la Núria i jo prometièm, a Aiguafreda, per primera vegada lliurar-nos a Natzaret! Avui comencem a celebrar aquest any significatiu al mateix indret i amb qui va ser la nostra mestra! #TotEsRegal

Zoom

EDUARD BRUFAU

Després d'una dècada d'esforços, el 15 de desembre passat es va inaugurar a Montblanc el Museu del Pessebre de Catalunya. Entre altres autoritats, hi van ser presents la consellera de Cultura, Laura Borràs, l'alcalde de la població, Josep Andreu, i el director del museu, Ismael Porta. El museu destaca per ser l'únic del Principat dedicat exclusivament a aquesta temàtica. Seguint la tradició pessebrística, estarà obert fins al 2 de febrer. Passada aquesta data, s'hi podran concertar visites al telèfon 660 763 645.

Escoltat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Presència del Liceu

Una de les últimes novetats en la nostra programació és el programa mensual *La llotja del Liceu*, que s'emet des del 14 de desembre un divendres cada quatre o cinc setmanes, a les 23 h, i es torna a oferir el diumenge següent a les 18. Des del seu objectiu de presentar les estrenes operístiques del Gran Teatre de la Rambla barcelonina, la primera edició va estar dedicada a l'òpera *buffa L'italiana in Algeri*, de Gioacchino Rossini, una obra que torna al Liceu després de 36 anys.

Pol Avinyó, presentador de l'espai musical, ofereix claus per escoltar l'òpera que es presenta, conèixer els seus arguments i descobrir moltes anècdotes que ofereixen els títols. «És la primera gran òpera còmica del gran mestre Rossini, nascut tres mesos després de la mort de Mozart, el 1792», va explicar. També va destacar que l'estrena de *L'italiana in Algeri* va ser el 1813. Igualment va recordar que el 13 de novembre del 2018 es van complir 150 anys de la mort de Rossini, fet que ha servit per recuperar-la. Amb gran pedagogia, Pol Avinyó presenta els personatges i ambienta els fragments.

L'efemèride de la setmana

17 de gener del 1562: Caterina de Mèdici promulga a França l'Edicte de Saint-Germain, que permetia la llibertat de consciència i de culte per als protestants.

J. M. ALIMBAU ARGILA

Prevere i llicenciat en Teologia
Medalla de Plata de l'Institut de Teologia
Espiritual de Barcelona

Montserrat Caballé, quan cantava l'Ave Maria, transmetia vida, amor i emoció

PENSANT-HO MILLOR

Montserrat Caballé, l'Ave Maria i el cel

• Al Ritz de Barcelona, el març del 1987, es van reunir Montserrat Caballé i Freddie Mercury. Hi havia tot un equip de música potent per enregistrar l'himne dels Jocs Olímpics (1992) de Barcelona. Ella va posar per condició que «acabés amb la paraula "Barcelonaaaa"». La recordem.

Mercury estava musicalment «obsessionat amb Montserrat Caballé, després d'haver-la sentit a la Royal Opera House de Londres». Ell intentava poder cantar tots dos junts: unir el rock i l'òpera.

Caballé va manifestar que «li va impactar com Mercury tocava el piano i improvisava. Estava davant d'un músic de veritat. Era senzill, gens complicat. Estava malalt de sida. La seva mirada i la seva profunditat religiosa em van sacsejar. Va dir: "Jo soc creient. He de continuar el meu camí." I em parlava de Déu: "Tant se val el nom que tingui, però de Déu, només n'hi ha un." Estàvem d'acord».

Mercury va morir el 1991, sis mesos abans dels Jocs Olímpics de Barcelona. Montserrat Caballé va declarar el 2012: «No sempre pots cantar amb algú que es conforma i que està esperançant. Sap que morirà aviat. Va interpretar, amb totes

les forces, el seu darrer "adeu"="a Déu", però "amb Déu".»

• El sacerdot asturià, Mn. Àngel García, fundador de l'ONG Mensajeros de la Paz, present en més de 55 nacions, fent el bé als més necessitats i amic dels Caballé, va presidir l'Eucaristia de l'enterrament i va explicar l'anècdota del Dr. Clarós —metge laringòleg de la difunta. Caballé li havia manifestat al seu metge: «Dr. Clarós: jo no sé si, el bon Déu, m'acollirà al Cel.» «Montserrat —va contestar el metge— només amb els Ave Maria que ha cantat arreu del món, segur que sí que va al Cel!» Com acaba d'escriure Teresa Berganza, amiga i cantant d'òpera, de la seva mateixa edat: «La seva veu era un autèntic bàlsam.» Evidentment, Ella, quan cantava l'Ave Maria de Schubert o d'un altre autor, transmetia vida, amor, tendresa filial, emoció, bàlsam, alleujament per a ments i cors sofrents; feia vessar «unes furtives llàgrimes» als necessitats d'ajuda espiritual.

Feliç ella, perquè va proclamar de manera sublim l'Evangeli de Lluç!

UN NOU LLINDAR

Què n'hem fet, del nostre Baptisme?

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

És una pregunta que ens la fem sovint i que apareix avui amb freqüència en converses d'Església i ens remet directament a la presa de consciència del que som: seguidors de Jesús, empeltats a ell, units a ell. Tanmateix, el seu abast va molt més lluny, ja que afecta moltes persones per a les quals aquest do està passant desapercebut o ha caigut en l'oblit, s'ha afeblit o ha perdut la seva força espiritual original.

La pregunta ens l'haurem de fer sempre sobre si som realment conscients de la dignitat cristiana que tenim; si el fet d'haver rebut el Baptisme ha marcat la nostra vida fins al punt de fer-ne un signe visible de l'amor de Déu; si la consciència de pertànyer a l'Església ens impulsa a fer de la nostra convivència humana una veritable fraternitat entre els qui se'ns ha fet el do de ser fills de Déu, oberts a treballar una fraternitat sense fronteres; si el baptisme és la porta d'accés als altres sacraments i la font del compromís per anunciar l'Evangelí. En definitiva, es manté viu el nostre compromís baptismal?

L'explicació del nostre Baptisme té el seu origen en el de Jesús. Quan acabem les festes del cicle de Nadal, fixem la nostra mirada en l'inici dels misteris de la vida pública de

El Baptisme ha marcat la nostra vida fins al punt de fer-ne un signe visible de l'amor de Déu

Jesús, que tenen els seus inicis en el seu baptisme. Amb aquesta credencial, que mostra la nostra identitat cristiana, ens llancem a la missió, per fer present Jesús i l'Evangelí entre la nostra gent. Som creació nova enmig d'una societat que ha de ser regenerada de nou perquè sigui una realitat viva la civilització de l'amor.

Deixem que la seva projecció il·lumini la nostra vida, que també va començar en el sacrament del Baptisme. Dia important per recordar i fer present, dia per agrair sempre la decisió presa de centrar tota l'existència en Jesús, a qui veiem a la fila dels pecadors el dia «que tot el poble es feia batejar», a la vora del Jordà. A nosaltres, «Jesús ens bateja amb l'Esperit Sant i amb foc». Vet aquí la novetat que cal acollir, meditar i treure'n conseqüències: la presència de l'Esperit Sant en nosaltres i en el món.

La bona política

Aportació des del cristianisme a la necessària restauració de la política

Agustí Codinach

Foto: Parlament de Catalunya, amb l'escultura del «Desconsol» en primer terme.

El missatge del papa Francesc amb motiu de la 52ena Jornada Mundial per la Pau s'ha centrat en la «bona política» al servei de la pau. Però, què és la «bona política», que ha estat qualificada per diversos pontífexs com la forma més sublim de caritat? «Estem convençuts», diu Francesc, «que la bona política està al servei de la pau; respecta i promou els drets humans fonamentals, que són igualment deures recíprocs, de manera que es pot teixir un vincle de confian-

ça i gratitud entre les generacions presents i futures».

I així com esmenta les virtuts humanes que són la base d'una bona acció política, com són la justícia, l'equitat, el respecte mutu, la sinceritat, l'honestedat, la fidelitat, el papa Francesc també alerta dels vicis, «deguts tant a la ineptitud personal com a deformacions en l'ambient i en les institucions». «Aquests vicis, que afebleixen l'ideal d'una democràcia autèntica, són la vergonya de la vida pública i posen en perill la pau social: la corrupció, la negació del dret, l'incompliment de les normes comunitàries, l'enriquiment il·legal, la justificació del poder mitjançant la força o amb el pretext arbitrari de la raó d'Estat, la tendència a perpetuar-se en el poder, la xenofòbia i el racisme, el rebuig a tenir cura de la Terra, l'explotació il·limitada dels recursos naturals per a un benefici immediat, el menyspreu dels qui s'han vist obligats a anar a l'exili».

De fet, davant l'auge del populisme i la xenofòbia, el papa Francesc es mostra contundent: «No són acceptables els discursos polítics que tendeixen a culpabilitzar els migrants de tots els mals i a privar els pobres de l'esperança.»

En el marc de la celebració dels setanta anys de la Declaració Universal dels Drets Humans, el missatge del papa Francesc recorda que «la pau és fruit d'un gran projecte polític que es fonamenta en la responsabilitat recíproca i la interdependència dels éssers humans, però és també un desafiament que exigeix ser acollit dia rere dia».

Restaurar la política

Els reptes actuals de la política també han portat Joan Rigol, ex-president del Parlament de Catalunya, a escriure el llibre *Restaurar la política. A propòsit de Jacques Maritain* (editat per Viena i la Fundació Joan Maragall). Rigol reflexiona sobre els vicis i les virtuts de la política actual a la llum del pensador francès (al qual va dedicar la tesi doctoral en Filosofia). De fet, «les al·lusions permanents a l'humanisme, als seus valors inherents i a la inspiració en l'Evangeli poden ser un bon punt de referència per enfrontar la nostra crisi actual». «Maritain proposa la seva filosofia política des de les profundes conviccions de cre-

ient en el Déu de Jesucrist», però no fa una teoria teocràtica, «sinó que pretén cercar el fonament de la convivència humana en el sentit transcendent i espiritual del nostre ser persones. Es tracta del ferment evangèlic d'una realitat estrictament humana».

La filosofia política de Maritain posa la dignitat de la persona al centre de tot. «La política ha de tenir referències morals», remarca Rigol al llibre. «El dilema és clar: la política o és moral o és corrupta.» És més: «La política és convicció i pedagogia permanent envers el bé comú.» Emergeix amb força la idea que el bé comú és l'únic fonament que dona solidesa a la democràcia. Així mateix, diu Rigol, «el bé comú maritainià és el que sorgeix de la visió integral de la persona, amb la seva dimensió material i espiritual».

Aportació cristiana

Joan Rigol, com Jacques Maritain, fa la seva aposta per la restauració de la política des de les seves conviccions cristianes. «Un cristià en política no és un grup de pressió que defensi els seus interessos orgànics, sinó algú que assumeix personalment els valors del cristianisme i intenta aplicar-los en la seva tasca», destaca Joan Rigol. És la mateixa idea que llegim al seu llibre *Restaurar la política*: «La presència cristiana en el món polític s'adreça al conjunt de la humanitat. No és una introspecció corporativa clerical, sinó una projecció al conjunt de la humanitat, en la qual expressa una visió esperançada de la convivència humana.»

Jordina Sabaté és la coordinadora del Grup de Cristians del Partit Socialista de Catalunya, que té una setantena de membres i que es va presentar en societat el 6 de novembre passat. Els objectius del nou grup, que compta amb membres destacats del socialisme català com Josep Maria Carbonell, són bàsicament tres: fer visible l'existència de socialistes cristians; bastir ponts entre el món socialista i el món cristià, i contribuir al debat del partit al voltant de temes com la Religió a l'escola, la mort digna o les immatriculacions de l'Església catòlica. En darrer terme, com expressa Jordina Sabaté, l'objectiu és eixamplar la base del partit.

Sabaté és militant del PSC des

JOAN RIGOL

«El cristià en política ha d'assumir personalment els valors del cristianisme i intentar aplicar-los en la seva tasca»

del 2003, pertany a la comunitat de Vida Cristiana dels jesuïtes i és catequista al convent dels Caputxins de Sarrià. «La nostra aportació com a cristians, independentment del partit polític en què militem, és cridar l'atenció sobre la realitat dels més pobres i febles», afirma. «Si un cristià està en política i no parla dels pobres, la seva tasca és inútil.» Així, Jordina Sabaté destaca que cal un debat seriós sobre problemes com l'atur, la pobresa energètica, la pobresa habitacional, les persones sense llar...

Francesc Gambús, eurodiputat al Parlament Europeu, diu que una aportació concreta dels cristians a l'hora de restaurar la política és fer comunitat. «El que li passa al veí ens ha d'importar, però ens ha d'importar encara més com resollem les angoixes i els problemes del veí des de la comunitat.»

Gambús, que forma part, com a membre independent, del Partit Popular Europeu, destaca la importància de la ideologia en l'activitat política. «No com una trinxera en

Francesc va visitar la seu del Parlament Europeu d'Estrasburg el 25 de novembre del 2014.

JORDINA SABATÉ
«La nostra aportació com a cristians, independentment del partit polític, és cridar l'atenció sobre la realitat dels més pobres»

la qual parapetar-se, amagar-se i atacar l'altre, sinó, tot al contrari, la ideologia com a forma col·lectiva de veure el món que t'ha de permetre, de forma previsible, intercanviar opinions amb altres col·lectius d'ideologies diferents per acabar arribant a posicions comunes o el més aproximades possibles, és a dir, donar respostes comunitàries.»

I afegeix: «La gent ha de poder escollir-te sabent què defensaràs, però també t'ha de poder escollir sabent que la vida en comunitat no és de blanc i negre, sinó que, sobre la base del que cadascú creu, hem de construir un present i un futur plegats.»

Com a «enemics» del projecte de comunitat, Gambús posa en relleu l'individualisme i el populisme. «Cal acceptar que la nostra vida és complexa, i que els nostres problemes en general no tindran sortida fàcil, ràpida i senzilla.» «Només des de la pedagogia, des de la centralitat, des d'un projecte ideològic que doni resposta al repte plantejat, podem aconseguir frenar els populismes.»

De la seva banda, Jordina Sabaté lamenta que «moltes persones pensen que els polítics tenen una vareta màgica per arreglar les coses i, quan veuen que no és així, es deceben». «Els problemes complexos requereixen solucions complexes, i no solucions màgiques», afegeix la coordinadora del Grup de Cristians del PSC.

Desafecció dels ciutadans

Quan parlem de la desafecció dels ciutadans respecte de la política val la pena remetre'ns a la tercera onada del 2018 del Centre d'Estudis d'Opinió, segons la qual el 40,5% dels enquestats se sent insatisfet amb la política, i un 46,9% se sent poc satisfet amb el funcionament de la democràcia. Només un 22,2% creu que els polítics tenen en compte el que pensa la gent i un 76,2% creu que els polítics només busquen el benefici propi.

«Perquè hi hagi confiança», remarca Francesc Gambús, «cal que les persones creguin en els polítics i en l'acte de representació, és a dir, que estiguin convençudes que qui ostenta la representació política realment les representa».

Un dels elements que Gambús posa en joc a l'hora d'entendre

FRANCESC GAMBÚS

«Des de la pedagogia, la centralitat i un projecte ideològic que doni resposta al repte plantejat, aconseguirem frenar els populismes»

aquestes dades és la gestió de la crisi econòmica, però especialment els casos de corrupció: «Tots els partits poden fer l'orni o intentar dissimular les seves deficiències assenyalant les de l'altre, però el cert és que una gran majoria de partits, d'una manera o d'una altra, s'han vist afectats per casos de corrupció.»

Al llibre *Restaurar la política*, Rigol esmenta fins a onze elements que denoten la crisi política en la qual estem immersos: la lluita política es formula gairebé exclusivament com una lluita per aconseguir o conservar el poder; el predomini de la imatge dels líders i partits és més determinant que el contingut del que diuen; molts partits estan al límit moral a l'hora d'aconseguir recursos econòmics; l'immediatisme tàctic supera els plantejaments a llarg termini...

«Aquesta dinàmica política orientada a la consecució del poder comporta que, un cop assolit, la institució política esdevingui fàcilment una trinxera del partit guanyador», escriu Rigol, alhora que recorda que l'interès de la institució ha d'estar per sobre del de cadascun dels partits. «Fer política al si d'una institució no vol dir que el debat entre govern i oposició es converteixi en un joc de distorsió mútua de les declaracions i les realitzacions per poder-se criticar, com si fos un espectacle mediàtic».

I això no obstant, la dada una mica positiva del Centre d'Estudis d'Opinió és que un 36,4% dels enquestats afirma que la política li interessa bastant. «Aquest interès hauria de ser una bona eina per començar a treballar per fer baixar les altres magnituds», confirma Gambús.

FÈLIX SALTOR
Professor jubilat

Giuseppe Giovanni Lanza di Tra-bia neix el 1901 a San Vito dei Nor-manni (la Pulla, Itàlia), de pare sicilià i mare belga, tots dos catòlics, i mor el 1981 a Múrcia. Fa estudis secundaris a París i universitaris a Itàlia. A Pisa es doctora en Filosofia. Signa com a Lanza del Vasto.

Raimundo Pániker Alemany neix el 1918 a Barcelona, de pare indi i hindú i mare catalana i catòlica, i mor el 2010 a Tavertet (Osona). Canvia la transcripció del cognom patern i passa a anomenar-se Raimon Panikkar. Estudia a Madrid, Alemanya i Roma. Es doctora en Filosofia, Teologia i Ciències Químiques. Entra a l'Opus Dei i és ordenat sacerdot.

Lanza viatja a l'Índia als 36 anys per conèixer Gandhi. De retorn a França funda les Comunitats de l'Arca. Panikkar viatja a l'Índia als 36 anys. Visita Wardha, on havia viscut

PUNT DE VISTA

Raimon Panikkar i Lanza de Vasto: línies paral·leles

Gandhi. De retorn a Europa, surt de l'Opus. El 1987 s'estableix a Tavertet, on crea la Fundació Vivarium.

Tots dos aconsellen fugir de la fragmentació en compartiments separats i intentar la unitat de vida, íntegra, en plenitud. No consideren separació entre filosofia i teologia, sinó que parlen d'una única saviesa. Consideren Déu llunyà i proper alhora. Tots dos afirmen que «tot està relacionat amb tot» i que «tot és tridimensional».

Per a Lanza tota cosa té un aspecte interior, un d'exterior, i la relació entre el seu interior i el seu exterior. Per a Panikkar, tota re-

alitat té una dimensió divina, una d'humana i una de còsmica. Són tres dimensions «inter-in-dependents». En l'aspecte intercultural, diuen que cal estar arrelats en la pròpia cultura i obrir-se a les altres. En l'aspecte de la interreligiositat, Lanza compara les religions a les flors d'un jardí. Per a Panikkar cal estar oberts al misteri de la vida, a un ecumenisme ecumènic.

Tots dos defensen la natura, en un enfocament no només científic, sinó afegint una espiritualitat transcendent. Prefiguren l'«ecologia integral» del papa Francesc en l'encíclica *Laudato Si*.

Les seves vides no van coincidir, llevat d'un cop a la Universitat de Califòrnia, Santa Bàrbara. En els seus llibres mai no s'esmenten. Però així com dues paral·leles es troben en l'infinit, penso que les seves ànimes s'han trobat finalment en el si de la Relació Infinita.

Aconsellen fugir de la fragmentació en compartiments separats i intentar la unitat de vida

MIRADA AL MÓN

Betancur, el darrer dels presidents humanistes de Colòmbia

Belisario Betancur va governar Colòmbia entre el 1982 i el 1986. També va ser poeta, periodista, catedràtic, traductor, editor, estadista, conseller de Joan Pau II en temes de justícia i pau, impulsor del Museu dels Nens, la Casa de Poesia Silva, l'Editorial Tercer Mundo i la Fundació Santillana a Colòmbia.

Va traduir Pasternak, Yourcenar, Kavafis, entre d'altres i va ser autor de diferents assaigs. Va tenir la sensibilitat social a flor de pell. Sent conservador ortodox, mai no va deixar d'agitar les banderes de

Mai en els seus plans va tenir lloc que el paramilitarisme i el narcotràfic es travessessin en el seu propòsit nacional

la igualtat social. Seguia la doctrina social de l'Església en encícliques com *Rerum novarum* i *Populorum progressio*.

El desembre del 1993 va participar en les XIII Jornades interdisciplinàries *Barcelona, porta europea d'Amèrica*, organitzades per l'Àmbit de Recerca i Difusió Maria Corral, on va pronunciar la ponència *Amèrica, vista des d'Europa i des d'Amèrica*. Va afirmar que allò «real meravellós» continua sent la forma de mirar Amèrica des d'Europa, fins a desencadenar en la imatge del «bon salvatge», segons la concepció de Rousseau.

Fins al darrer dia de la seva administració, va apostar per la pau. Mai en els seus plans va tenir lloc que el paramilitarisme i el narcotràfic es travessessin en el seu propòsit nacional. L'ombra del Palau de Justícia li

MAURICIO CHINCHILLA PINEDA
Periodista

va imposar un silenci polític que va mantenir fins a la seva mort, però va continuar amb una activa vida cultural. A la població de Barichara, Departament de Santander, va promoure diferents activitats de caràcter cultural que van convertir aquesta històrica població en un pol turístic i artístic.

El perdó sempre va estar latent després d'haver estat president. Amb Betancur mor el darrer dels presidents humanistes de Colòmbia, l'estadista de cultura universal, un home respectat i acatat en els centres de saviesa a Llatinoamèrica i Europa, l'home de govern digne, el demòcrata, el líder ple d'amor al seu poble i d'afecte genuí pels seus compatriotes.

SABER ESCOLTAR

El que no parava de mirar el rellotge ni de moure el cap

Els metges ens solen recomanar una caminada diària d'una hora. No resulta fàcil, de vegades, trobar aquest temps. Pots tenir la impressió que aquesta medicina fa perdre temps.

Per facilitar aquesta recepta m'he posat d'acord amb en Carles. El metge li indicà, també, aquest temps de passeig. Hem arribat a un pacte: caminar junts. De tant en tant, posem fre a la caminada i parlem de tot l'humà i el diví.

En Carles em va contar quelcom que, a simple vista, pot semblar menor: un dia va haver d'anar a trobar una autoritat per un assumpte urgent i el personatge que el rebia no parava de mirar el rellotge de polsera una i altra vegada, «semblava que no tenia ganes d'escoltar-me o

que pensava en una altra cosa que el preocupava».

També em digué que hi havia una postura que el molestava si l'entrevista era a peu dret, amb la possibilitat que hi hagués gent que anava i venia; el personatge no parava de girar el cap vers un cantó o un altre, «vaig pensar que no prestava atenció al que li deia. I vaig desistir de parlar-li».

Recordo que hi ha vegades que això també m'ha passat. La veritat és que ho trobo mancat d'educació. Quan tinc una visita procuro no mirar el rellotge i, quan parlo amb algú, abstenir-me de mirar els altres que van i venen. Això ho deia el meu llibre d'urbanitat a l'escola pública.

Vaig recordar la vegada que vaig poder saludar el Sant Pare Joan Pau

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

II. Un curial em va procurar la primera fila de l'audiència dels dimecres. Quan el Sant Pare ha donat la benedicció, saluda els que són en aquest lloc. Sant Joan Pau II, quan em saludà, em feu la impressió que, a la plaça de Sant Pere de Roma, només hi era jo. El mateix quan li vaig parlar i quan em va contestar. He llegit i sentit a dir que aquest sant, quan feia una cosa, estava pel que feia, com si no tingués res més a fer.

Us heu fixat en els innombrables indrets de l'Esclusa, on s'afirma que Déu és el que sempre escolta?

Quan fem alguna cosa, cal que estiguem pel que fem

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Conec el telèfon des de ben jove, vull dir la tecnologia, tot i que no l'anomenava així. La meua primera conversa, sembla mentida, no va ser fins als 13 anys i, la segona, un any després.

Ja sacerdot i situat, vaig aconseguir la línia telefònica després de dos anys d'haver-la sol·licitat. Les coses eren així. La meua incorporació a l'aparell sense fil va ser molt més ràpida. Vaig decidir comprar-ne un quan encara el monopoli de Telefónica no ho permetia. Aquest en va ser el motiu. Quan vivia a la Llobeta, una nit vaig parlar seriosament amb una persona de la gran ciutat que em va demanar anar al bosc perquè se sentia aclaparada tancada en una habitació. Algú a les 12 de la

A PROPÒSIT DE...

Telèfon

nit necessitava la meua ajuda espiritual i em va trucar per telèfon. No vaig sentir el timbre i, més tard, em va retreure que no el vaig atendre. Més tard, me'n vaig comprar un de més potència i més car perquè era el capellà del Montanyà i, des d'aquí, havia d'estar disponible per a qui em necessités. No ho vaig lamentar. Un dia em van sol·licitar que anés a Barcelona per administrar la Unció dels Malalts i vaig poder complir.

Per unes circumstàncies especials, durant uns anys vaig exercir el meu ministeri per correspondència, i vaig practicar l'ajuda gairebé exclu-

sivament a través d'aquest sistema. D'aquí a fer-ho per telèfon va ser un pas fàcil de fer.

He escrit aquest pròleg perquè es compregui com n'és, de seriós, per a mi aquest aparell.

Amb les noves tecnologies un pot parlar amb persones que viuen en un altre continent i, pràcticament, de franc. Ho sap molt bé qualsevol jove de quinze anys. Ho pot fer qualsevol. Dificilment trobareu algú que no tingui mòbil. Si algú no en té, el considerem desgraciat.

El primer mòbil que vaig comprar el connectava només quan sortia de casa, perquè es tractava d'estar sempre localitzable.

Les coses van canviar. Les quotes es van abaratir i ara, difícilment, trobarem algú que no en tingui. Ara bé, podem sotmetre aquest artefacte a un examen, amb criteris evangèlics?

Les noves tecnologies permeten parlar amb persones que viuen lluny i, pràcticament, de franc

SIGNES D'AVUI

La família, canvi d'escenari

El matrimoni i la família són realitats que, en els darrers decennis, han experimentat una transformació profunda. Els que defensen el model tradicional sovint estan descol·locats. Abans els resultava molt més fàcil argumentar els fonaments de la seva proposta, però avui s'agafen amb més força a les seves conviccions a mesura que els seus arguments s'afebleixen. Què passa? Ha canviat l'escenari dialèctic d'una manera gairebé imperceptible i l'afronten com sempre. S'ha passat d'un esquema d'enfrontament a un de transformació cap a la pluralitat, molt més complex i exigent.

L'esquema d'enfrontament es nodreix del sistema de defensa i atac. N'hi ha que defensen el model tradicional del matrimoni entre home i dona, així com els valors

tradicionals de la família, com la fidelitat i el compromís, enfront dels que rebutgen aquest model com a burgès, hipòcrita i opressor. Existeix una literatura abundant que expressa aquesta lluita i importants ideòlegs que li donen suport. Malgrat la duresa de l'enfrontament, la dualitat de postures bascula entre acceptació i rebuig.

L'esquema de transformació implica un canvi d'escenari. Per als defensors del matrimoni tradicional, l'homosexualitat, per exemple, no representava una posada en dubte del seu model, sinó una forma

S'ha passat d'un esquema d'enfrontament a un de transformació

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

d'apartar-se'n i de navegar per lliure. Amb l'admissió del matrimoni homosexual, s'ha transformat la definició de matrimoni com a unió d'home i dona, i de la família, com a generació de vida a l'interior de la parella. Des d'aquesta perspectiva, el matrimoni tradicional no és l'única forma de matrimoni, sinó que s'ha obert a una pluralitat de models, amb el rerefons de la igualtat entre tots ells. A més, s'ha desglossat la sexualitat biològica (*sex*) del gènere (*gender*). La ideologia de gènere pivota més sobre la percepció de la pròpia sexualitat com a element definitori de la identitat. Les conseqüències tenen gran profunditat. Com afrontar aquests nous reptes en aquest escenari nou? La nostàlgia serveix de poc. S'exigeix molt més.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

El barri del Raval, des de fa temps, s'ha tornat un lloc reivindicatiu. I no en falten motius. Els problemes derivats de l'especulació de l'habitatge en són un. Narcopisos, turisme d'ocasió, venda indiscriminada d'immobles fent fora els llogaters antics...

Una de les coses que m'agraden més del carrer és tot el que m'ensenya. Una mirada atenta a tot el que ens envolta ens pot ajudar molt a entendre la nostra societat, a estimar-la i a viure amb la il·lusió de fer-la una mica més humana.

Mirar, mirar, mirar i... veure-hi ens posa en camí per treure'ns un títol que no donen les diferents facultats universitàries i que, per a molts, és l'únic ensenyament; em refereixo a la «universitat del carrer».

FINESTRA A LA VIDA

La filosofia d'algunes «pintades»

Per això em fixo molt en les pintades que poden ser un termòmetre de la societat, de la ciutat o del barri. Fa temps em va cridar l'atenció aquesta: «Les parets parlen el que la gent calla.» I és que aquesta manera de manifestar-se i d'expressar el pensament sovint ens pot donar una idea de les grans preocupacions de la gent.

Aquest matí, al costat d'un gimnàs social que fa un gran bé al barri i que ara està amenaçat de desaparèixer a causa de l'especulació de l'habitatge, hi ha aparegut una pintada que m'ha sobtat: «Deixa d'explicar al qui no vol entendre.»

Potser aquesta filosofia popular ens dona la clau de moltes de les dificultats que vivim i que es podrien resoldre amb bona voluntat. Quan

Jesús deia aquella frase: «Qui tingui orelles que escolti!», anava per aquí. Acabava d'explicar en paràboles i afegia aquesta dita d'escoltar si es té orelles per fer-ho.

I és que el pitjor sord és el que no vol escoltar.

Davant d'un grapat d'injustícies que volem denunciar una vegada i una altra, davant les paraules profètiques que el papa Francesc ens regala i de tanta gent que amb la seva vida és un crit a la injustícia social, es fa realitat aquesta pintada de filosofia popular: «Deixa d'explicar al qui no vol entendre.»

Les parets parlen
el que la gent calla

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa ressaltava el paper de les mares, Montblanc recupera la imatge de la Mare de Déu del Cor, recordem Mn. Blanch i Bahima, i el P. Jordi Font reflexiona sobre la pederàstia

AICA
Ciutat del Vaticà

En la solemnitat de Santa Maria, convida a deixar-se mirar i abraçar per la Mare de Déu

El Papa reivindica la centralitat de les mares

En la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu, el Papa va recordar la centralitat de les mares en la humanitat i que «la família humana es fonamenta en les mares». El Pontífex va advertir que «un món en què la tendresa materna ha estat relegada a un mer sentiment podrà ser ric de coses, però no de futur». Va explicar que «un món que mira el futur sense mirada materna és miop. Podrà augmentar els beneficis, però ja no sabrà veure els homes com a fills. Tindrà guanys, però no seran per a tothom. Viurem a la mateixa casa, però no com a germans».

Per això, va convidar a adreçar-se a Maria i deixar-se mirar, deixar-se abraçar i deixar-se agafar la mà per ella.

Primer, «deixem-nos mirar, especialment en el moment de la necessitat, quan ens trobem atrapats pels nusos més intricats de la vida, fem bé de mirar la Mare de Déu». «Quan ella ens mira no hi veu pecadors sinó fills», va recordar. Va destacar que «aquesta mirada materna, que infon confiança, ajuda a créixer en la fe. La fe és un vincle amb Déu que involucra tota la persona, i que per tal de ser custodiat necessita la Mare de Déu. La seva mirada materna ens ajuda a saber-nos fills estimats en el poble creient de Déu i estimar-nos entre nosaltres, més enllà dels límits i de les orientacions de cadascú».

En segon lloc, «deixem-nos abraçar». «Ella sap que per consolar no n'hi ha prou amb les paraules, cal la presència i ella hi és present com a mare». «En la vida fragmentada d'avui, on correm el risc de perdre el fil, l'abraçada de la Mare és essencial. Hi ha molta dispersió i soledat al voltant nostre, el món està totalment connectat, però sembla cada cop més desunit.»

Finalment, «deixem-nos agafar de

la mà. Les mares agafen de la mà els fills i els introdueixen a la vida amb amor. Però quants fills no van pel seu compte, al seu rumb, es creuen forts i s'extravien, es creuen lliures i es tornen esclaus. Quants, oblidant l'afecte matern, viuen enutjats i indiferents a tot. Quants reaccionen a tot i a tothom, amb verí i maldat. De vegades, mostrar-se malvats sembla fins i tot un signe de fortalesa. Però només és feblesa. Necessitem aprendre de les mares que l'heroisme rau a donar-se, la fortalesa, a ser misericordiosos, la saviesa, en la mansuetud.»

Canvis en la comunicació vaticana

Francesc va acceptar la renúncia del director del l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, el nord-americà Greg Burke, i també de la vicedirectora, l'espanyola Paloma García Ovejero, i va nomenar com a director interí Alessandro Gisotti, periodista italià de Vatican News i coordinador de les xarxes socials del Dicasteri de Comunicació.

Paolo Ruffini, prefecte del Dicasteri per a la Comunicació, va destacar la professionalitat de tots dos, així com «la seva humanitat i la seva fe. Els agraeixo la dedicació amb la qual

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El que ens espera sense desesperar

Fa unes setmanes vaig ser en una trobada de la Fundació Joan Maragall amb la directora de l'edició espanyola de *L'Osservatore Romano*, Silvina Pérez. Em va quedar una idea gravada que voldria compartir aquí: queden molts anys per endavant d'escàndols en l'Església. Ja ho anem veient en el degoteig constant de notícies. L'Església és titllada de perversa (casos de pedofília i abusos), egoista i materialista (casos d'immatriculacions i de distribució de béns) i masclista (casos d'homofòbia i de masclisme). La imatge en els mitjans sovint no és gens bona.

Però segons el meu parer, cal passar per això malgrat el mal que ens faci. Cal donar la cara malgrat la vergonya. Cal reconèixer la imperfecció i el pecat malgrat que costi. L'Església no és perfecta i amagar allò que ha fet malament no deixa de ser la mateixa supèrbia disfressada de la por de reconèixer-ho.

Venen temps de convulsions mediàtiques, d'atacs i de divisions... però tot això no ens ha de desanimar. També sabem que les coses bones fan poc soroll, són humils i de poca envergadura i que tenim Déu de part nostra. «No tingueu por», diu tota la Bíblia.

Afrontem el temps de tempestes com una oportunitat per millorar, per fer neteja i per entrenar la virtut de l'Esperança: esperem sense desesperar.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

han desenvolupat la seva feina. Avui, davant la que és la seva opció autònoma i lliure, no puc sinó respectar la decisió presa».

Per la seva part, Alessandro Gissotti va agrair al papa Francesc «la confiança posada en mi en un moment tan delicat per a les comunicacions de la Santa Seu».

Al seu compte de Twitter, Burke va assenyalar: «En aquesta etapa de transició en les comunicacions del Vaticà pensem que el millor és que el Sant Pare estigui completament lliure per organitzar un nou equip. Em vaig unir al Vaticà el 2012. L'experiència ha estat, com a mínim, fascinant. Gràcies, papa Francesc.»

Per la seva part, Paloma García Ovejero va escriure a Twitter: «Acaba una etapa. Gràcies, Sant Pare, per aquests dos anys i mig! Gràcies, Greg, per la teva confiança, paciència i exemple.»

La renúncia de Burke i García Ovejero arribava dues setmanes després que el Vaticà anunciés el nomenament del periodista Andrea Tornielli com a director editorial del Dicasteri per a la Comunicació, i del periodista Andrea Monda com a director responsable de *L'Osservatore Romano*.

PAPA FRANCESC
«Quan Maria ens mira no hi veu pecadors sinó fills»

Tarragona

La peça, que presideix l'església de Santa Maria la Major, torna a lluir els colors del segle XIV

Montblanc recupera la Mare de Déu del Cor

MACIÀ GRAU
Tarragona

El diumenge 30 de desembre, els feligresos de la parròquia de Santa Maria de Montblanc van gaudir per primera vegada de la imatge restaurada de Santa Maria Reina, una talla de fusta policromada del segle XIV que fa 2,35 metres d'alçada, i que dona nom al temple de la vila, l'església de Santa Maria la Major.

La imatge, situada al centre del presbiteri, havia sobreviscut a la destrucció del mobiliari durant la guerra civil, però amb el pas dels anys havia perdut la seva bellesa original i ningú encara no s'havia decidit mai a restaurar-la.

L'any 1929, la Mare de Déu es va traslladar a l'exposició universal de Barcelona, on se li va fer una còpia mitjançant un procediment que en va danyar la pintura i va enfosquir-li el color. El seu aspecte, que estava molt allunyat de la realitat, va fer que la imatge quedés relegada en segon terme davant l'altre Mare de Déu gòtica que conserva la vila, la Mare de Déu de la Serra. A més,

aquest to ennegrit va fer que fins i tot els experts que l'havien estudiat arribessin a la conclusió errònia que es tractava d'una imatge del segle XVI, quan en realitat era dos segles més antiga.

Ara, gràcies a la seva restauració, que ha anat a càrrec del taller Avall de Reus, s'ha aconseguit recuperar l'esplendor de la imatge i els seus colors originals i Montblanc ja torna a lluir la que popularment es coneix com la Mare de Déu del Cor.

Un procés de restauració intensiu a tota la parròquia

La idea de restaurar la imatge de Santa Maria Reina va sorgir dins d'un procés de restauració intensiu a tota la parròquia que va començar fa més de 20 anys. Mossèn Àngel, que va ser l'impulsor d'aquesta renovació, va posar en marxa el projecte amb la restauració de l'orgue de l'església, i els seus successors van continuar la seva feina i van rehabilitar la nau central.

Amb l'arribada de Simó Gras Solé, l'actual plebà (és el nom que rep el mossèn de la parròquia a

intervenció del taller Avall de Reus, s'ha aconseguit treure tot el material que l'enfosquia, i se n'han recuperat els tons originals.

Una imatge singular

Durant el procés de restauració de la imatge es va aprofitar per fer-li una anàlisi exhaustiva que permetés conèixer a la perfecció en quin segle es va fer i les seves característiques tècniques. Per fer-ho, es va demanar a un laboratori de València que analitzés la policromia de la Mare de Déu, i es va enviar una mostra de la fusta a Roma per saber a la perfecció de quin segle és.

Els resultats, com exposa mossèn Gras, van ser sorprenents: «El laboratori ens va dir que la pintura de la imatge original és del segle XIV, tot i que és cert que al XVI va ser repintada. L'església és gòtica i, per tant, té tot el sentit del món que tingui una imatge d'aquesta època.» Pel que fa a la fusta, encara s'espera que n'arribin els resultats de Roma. El plebà explica que precisament una de les característiques principals que converteixen aquesta imatge en una peça única és la matèria primera: «Tot i les seves mides està feta a partir d'un sol tronc de fusta, i això és un fet poc usual.»

Més enllà de la història

Una vegada restaurada la imatge, ara l'objectiu de mossèn Gras és oferir un nou discurs narratiu a tots els turistes que s'apropin a Montblanc per visitar tots els elements de la Catalunya nova, entre els quals hi ha l'església de Santa Maria.

Mitjançant diversos projectes que ja s'estan posant en marxa, la gent no només en descobrirà la història, sinó que tindrà l'oportunitat d'aprofundir en l'aspecte més religiós: «Volem que els turistes entenguin que això és una església i tot el que significa, no ens preocupa tant que sàpiguen les dates sinó que aprenguin el sentit de les coses.» Aquesta decisió s'ha pres després de veure que la majoria dels turistes desconeixen l'església i posseeixen un coneixement religiós molt baix.

Amb aquesta renovació discursiva, que començarà aquest 2019, Montblanc enceta una nova etapa que s'espera que aporti nous coneixements a tots els que visitin els seus monuments.

Montblanc), es va decidir que era el moment idoni per centrar-se en la recuperació de la imatge de la Mare de Déu del Cor: «Em va semblar que un dels elements que s'havien de restaurar era la imatge de Santa Maria, que és la que dona nom a la parròquia i la més antiga de l'església», explica el plebà de Montblanc.

Precisament va ser ell l'encarregat de presidir l'eucaristia del 30 de desembre passat en la qual es va presentar i beneir la imatge restaurada. L'acte va ser litúrgic però també popular, i és que un dels objectius de mossèn Simó Gras era que tothom se'n sentís partícip: «La imatge és la titular de la parròquia, i per tant volíem que hi hagués una expressió de tots.»

La celebració va comptar amb la participació de representants de l'entitat local, de l'administració pública, i de famílies i nens de la catequesi, que van veure per primera vegada el nou aspecte de la Mare de Déu del Cor. Com explica el plebà, visualment el canvi ha sigut absolut: «Era una imatge molt marronosa, la gent sempre ens deia que la teníem bruta, però no ho estava.» Amb la

SIMÓ GRAS SOLÉ

«Em va semblar que un dels elements que s'havien de restaurar era la imatge de Santa Maria, que és la que dona nom a la parròquia i la més antiga de l'església»

«Tot i les seves mides està feta a partir d'un sol tronc de fusta, i això és un fet poc usual»

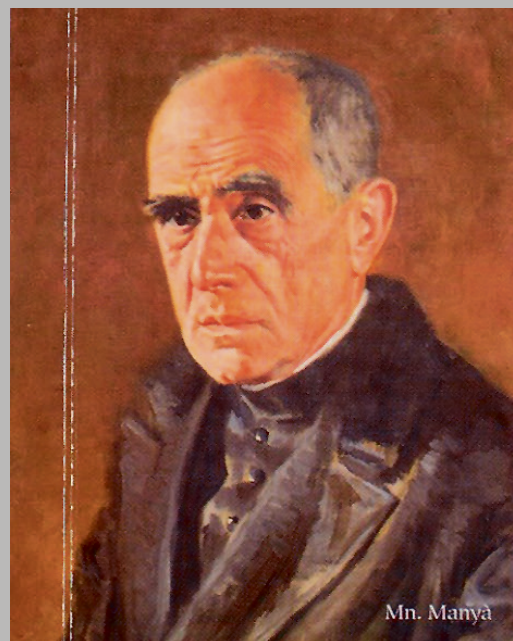
Joaquim Blanch i Bahima, un capellà ple d'entusiasme i fill espiritual de mossèn Manyà

MARIA BALART ALTÉS I
F. DIEGO ESPUNY

La diada de Nadal ens deixava mossèn Joaquim Blanch i Bahima de 94 anys, setanta dels quals dedicats al servei ministerial.

Havia nascut a Roquetes (Baix Ebre) l'any 1924, orfe de pare des de molt petit, estudiant de Batxillerat (1936-1943) a l'Institut de Tortosa, als 16 anys admirà Ignasi de Loiola i els jesuïtes encarregats de l'Observatori de l'Ebre. Pensant de seguir a prop de Carme, la seva mare, va capgirar la seva vida. Inicià estudis eclesiàstics en la immediata postguerra civil al Seminari de Sant Josep (1943-1948). Començà a exercir com a vicari amb 24 anys a Almassora (Plana Baixa).

Amb 29 anys el bisbe don Manuel Moll li fa confiança per liderar com a primer director (1953-1963) el nou Col·legi de la Immaculada, el «renaixement» de l'històric Col·legi de Sant Lluís (1544-1936) per a alumnes de Batxillerat. Formà un gran equip amb altres clergues així com professors i mestres laics. Seguidament serví com rector a Trai-

Mn. Manyà

**DOS POETES
DOS MIS
AMB EL CO**

*A cura de la
Fundació Fe i Cultura
Mn. Manyà*

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

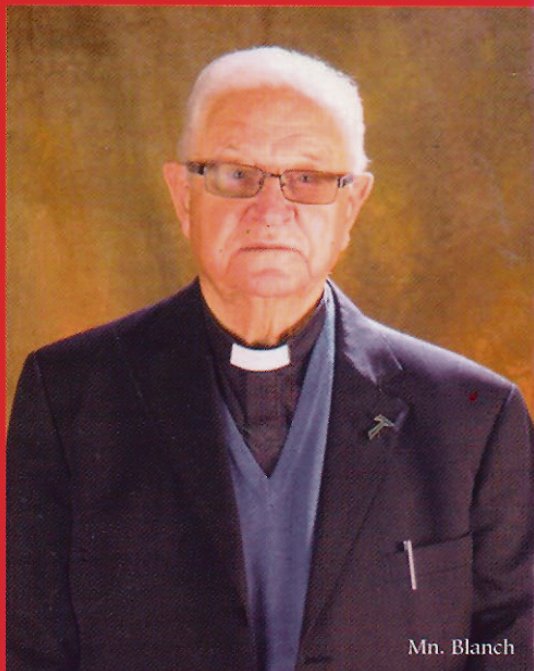
De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin
amb un exemplar de
Catalunya Cristiana tindran
un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Llibre editat per
la Fundació Fe i
Cultura Mossèn
Manyà l'any 2011.

ES MENORS SATGERS R A LA MÀ

Mn. Blanch

guera i a Móra d'Ebre (1964-1974).

El 1975 els prelatos de la Conferència Episcopal Tarraconense visiten el doctor Manyà a la «muntyeta», un any abans del seu traspass, també per Nadal. Mn. Joaquim Blanch i Mn. Martínez encapçalaran el Patronat de la Fundació i compilaran la *Miscel·lània Manyà* (1979), recolzats per l'aleshores bisbe de Tortosa, Ricard Maria Carles, i l'arquebisbe de Tarragona, Pont i Gol. Aquesta obra, d'obligada referència, ha adquirit el valor de reconeixement i rehabilitació de l'il·lustre teòleg tortosí.

Mossèn Blanch realitzà una llicenciatura en catequesi a la Universitat de Salamanca (1975-1977). Com a rector de la parròquia de Camp-redó (1980-1999), impulsà l'edificació del temple parroquial.

Culminava l'etapa docent com a professor de Religió a l'Escola del Treball —Institut de l'Ebre—, al mateix temps que esdevingué un actiu impulsor del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC). També va ser promotor del setmanari *Catalunya Cristiana* a la diòcesi de Tortosa, amb Joan E. Jarque i Francesc Malgosa, i president emèrit de la Fundació Manyà fins a la seva jubilació, primer a la Residència dels Josepets i després a la de Sant Miquel (2012-2018).

Encomanava sempre una gran vitalitat i l'alegria de sentir-se estimat pel Senyor, a qui reconeixia, de manera especial, en els amics. Gaudia de la conversa, que ell animava amb un amplí somriure; també els projectes de la seva tan volguda Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà. Aixoplugats per la memòria del gran teòleg i prevere tortosí, hem pogut reflexionar sobre diferents temàtiques i àmbits filosòfics, teològics, pastorals, literaris que ens han enriquit, ens han

Va ser promotor del setmanari «Catalunya Cristiana» a la diòcesi de Tortosa i president emèrit de la Fundació Manyà fins a la seva jubilació

Encomanava sempre una gran vitalitat i l'alegria de sentir-se estimat pel Senyor, a qui reconeixia, de manera especial, en els amics

fet créixer com a cristians compromesos i que la col·lecció *Llum Nova* ha anat recollint i publicant.

Els seus versos espontanis i sentits *Dos poetes menors, missatgers amb el cor a la mà* (2011), amb el prefaci del Dr. Domingo Escuder, i en la seva estimada llengua vernacle, han esdevingut les seves particulars memòries.

Tant de bo que el testimoni i l'estima de mossèn Blanch ens acompanyin en el nostre peregrinar i ens recordin que hem d'estar atents a les necessitats dels homes del nostre temps i ser signes d'esperança, amb la força del Senyor.

«Estimats fills, us porto el meu Fill Jesús que és el Rei de la Pau. Ell us dona la pau; que aquesta pau no sigui només per a vosaltres, fills meus, porteu-la als altres amb alegria i humilitat. Jo soc amb vosaltres i prego per vosaltres en aquest temps de gràcia que Déu desitja donar-vos. La meua presència és un signe d'amor: estic amb vosaltres per protegir-vos i guiar-vos cap a l'eternitat. Gràcies per haver respost a la meua crida.»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de desembre del 2018

Comandes de llibres: afpersona@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594 / 609 283 706

www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

www.adadp.es

Barcelona

Cal que els seminaris implementin l'acompanyament als candidats i als seminaristes amb coneixements conceptuals i vivencials

La pederàstia, un problema de relació personal, emocional i maduratiu

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Barcelona

Els casos dels sacerdots pederastes han suposat un fort sotrac per a l'Església. Com és possible que homes que han fet una opció de vida per Déu hagin comès aquests actes tan terribles? El psiquiatre i psicoterapeuta de la Fundació Vidal i Barraquer, el jesuïta Jordi Font, ens explica que «el celibat és una manera de viure la sexualitat madurament. El celibatari fa una opció per viure una vida sexual celibatària, que és diferent de la vida sexual matrimonial i de família. La seva donació a l'altre no la dedica a una persona o a un grup, sinó que ho fa de cara a totes les persones amb les quals es relacioni. Escollir el celibat no hauria de ser una fugida endavant per evitar la dificultat de fer parella».

Segons el jesuïta, el celibat és un repte «que suposa que la sexualitat de la persona sigui evolutivament molt madura perquè fa falta molta força vital (l'ajut de la gràcia) per estimar sense condicions...» (no ser possessiu en l'amor).

Si tenim en compte la quantitat de casos que han sortit a la llum, és evident que alguna cosa s'ha fet malament. Però cal dir que la pederàstia és una dificultat antiga i que molts abusos sexuals a menors també es donen en el si de les famílies per part del pare o mare o avis o un parent proper i que difícilment es declara i només ho diu l'afectat molt més tard i no sempre. La família procura ocultar el tema.

El psiquiatre de la Fundació Vidal i Barraquer ens explica que la pederàstia «és un problema de

Exe Lobaiza

relació personal, emocional. Ja de petita la persona pot haver viscut dificultats que no s'han pogut pair i que queden en el seu món interior. No es tracta només de tenir una predisposició, sinó que també cal tenir en compte l'entorn d'on i com s'ha viscut i que ha pogut madurar o no la seva sexualitat».

Dit això, es pot detectar si un futur sacerdot tindrà tendències pederastes? Segons el Dr. Jordi Font, la resposta és afirmativa: «És molt important analitzar el món interior, inconscient. És un tema clau, veure què viu i projecta l'individu sense adonar-se'n. Per abordar-ho, cal obrir-se, sense por, amb confiança i això suposa aprofundir en el coneixement de l'antropologia del ser humà. Es pot detectar, amb entrevistes i algunes exploracions psicològiques complementàries, si hi ha una tendència a pederàstia.»

Per això seria molt crític si encara hi haguessin alguns seminaris que no fessin una revisió adequada del candidat i un seguiment dels seminaristes. En aquest sentit,

(Notes des de la Psicopatologia Mèdica del món intern. Cal dir prèviament que en aquest escrit només es recull, s'insinua, la temàtica que cal desenvolupar)

JORDI FONT

«Escollir el celibat no hauria de ser una fugida endavant per evitar la dificultat de fer parella»

considera que «no només hi hauria d'haver un seguiment de qui vol entrar al Seminari, sinó que també s'hauria de fer amb el seminarista quan sorgissin dificultats, amb un equip de metges psicòlegs i psicoterapeutes capacitats per entendre el món intern de les persones. Per ajudar la persona a madurar les dificultats amb tractaments psicològics o per tenir en compte si encara que maduri poden quedar nuclis que difícilment podrà superar».

Per al Dr. Jordi Font, «el bon procés de formació humana del Seminari suposa un procés de maduració que inclou acompanyament espiritual que té un efecte concomitant curatiu, guaridor i terapèutic: entendre l'altre, veure què necessita i dir-li allò que necessita i li pot ser útil. És la forma d'ajudar-lo».

Tractament de la persona

La realitat és que hi ha molts sacerdots que han comès actes de pederàstia. Quin és el tractament

a seguir amb ells? El Dr. Jordi Font afirma: «Primer cal distingir el que és pederàstia del que són desviacions afectives, temporals, cap a nens i adolescents, que són transitòries i educables. En la pederàstia, el tractament no consisteix a administrar psicofàrmacs, donar pastilles, encara que en un moment determinat es pugui ajudar la persona amb medicació. Bàsicament, feta una orientació diagnòstica i terapèutica, s'ha de treballar en les relacions personals. Això vol dir ajuda personal d'acollida, de tractament psicològic i psicoteràpic ben orientat.» Segons el Dr. Font, «el terapeuta ha de sentir i dipositar confiança en aquella persona perquè aquesta pugui, també, confiar en ell. Tothom té una part sana i cal ajudar-lo perquè aquesta pugui fer-se càrrec dels seus aspectes no sans».

Generalment, la persona pederasta actua amb voluntarietat dels actes que fa (ho ha comès), però no amb suficient llibertat, és a dir, actua mogut per les greus dificultats del seu món inconscient. «Hi ha casos molt greus en els quals l'individu és incapaç de reconèixer el que ell ha fet, es tracta d'un greu trastorn psíquic», afirma el psiquiatre.

En el procés terapèutic d'acollida i de recuperació del sacerdot pederasta «també hi entra el fet de perdonar-se a ell mateix», ens explica el jesuïta, «i el perdó de la víctima cap a ell. És molt complex. Perdonar és estimar, és una decisió conscient, tot i que en tot, els sentiments negatius no desapareguin a voluntat, sinó després d'un llarg procés. El perdó, psicològicament, és un procés de dol, i com a tal suposa poder admetre que un ha fet una cosa dolenta, i obrir-se a un camí de nova fecunditat (el gra de blat quant cau a terra i si mor dona molt de fruit)». I afegeix: «Hem de tenir en compte que una cosa és la tolerància zero en l'àmbit judicial, i una altra la comprensió de la persona del pederasta, i el fer-se càrrec de la seva dificultat insuperable, en molts casos, malgrat tot. Misericòrdia. La justícia haurà d'actuar. Però l'amor sobretot, tant per a les víctimes com per als pederastes.»

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un somni de Déu

Fa uns dies vaig llegir un document dels bisbes belgues que em va cridar molt l'atenció, ja que parlaven del somni de Déu per a la humanitat. Crec que compartir amb vosaltres el seu missatge ens pot ajudar a viure l'eix de la *fraternitat*, que és l'objectiu de la nostra arxidiòcesi per enguany. Mireu el que diuen els germans bisbes:

«En els nostres dies, haver de conviure amb un gran nombre de gent se sent cada vegada més com una càrrega. Vivim molt a prop els uns dels altres i hi ha quantitat de lleis i reglamentacions que miren de regular les relacions interpersonals [...]. A més, aquestes [persones] són sovint molt diferents de nosaltres. Molt aviat ja no hi haurà al món un lloc que sigui homogeni quant a raça, color, llengua o religió. I llavors se sent dir: "Doncs deixeu-me que m'ocupi de mi mateix i del meu petit món".

«I, tanmateix, viure en comunió amb molts altres, fins i tot diferents, és el primer somni de Déu per a la humanitat. El paradís era l'àmbit per excel·lència de la coexistència: els éssers humans, les plantes, els animals i tot el cosmos. Es posaven noms per poder-se conèixer i per poder-se interpel·lar mútuament. Llavors regnava la pau, la serenitat i l'alegria. [...] La vida en comú amb els altres no era una càrrega, sinó una gràcia.» (Conferència Episcopal de Bèlgica, *No sabeu interpretar els signes dels temps?* (Cf. Mt 16,3b), 2007, n. 60-61).

Per què ens costa la convivència, per què ens costa la fraternitat? Potser perquè hem oblidat que la fraternitat suposa sempre una paternitat. Potser hem volgut viure una fraternitat òrfena.

L'absència d'un mateix pare fa que ens costi molt més acceptar les diferències de l'altre, i som temptats de viure en l'auto-referencialitat: «Deixeu-me que m'ocupi de mi mateix i del meu petit món».

La fraternitat és un do que Déu Pare vol regalar a cada un dels seus fills. No és una conquesta o un mèrit per ser bones persones. És un do que respon a un gran desig que Jesucrist demana al Pare: «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu» (Jn 17,21).

Ara bé, fixem-nos que no és un desig capritxós de Déu. Nosaltres necessitem la fraternitat, necessitem la companyia per viure, per conèixer-nos a nosaltres mateixos, per afrontar les dificultats, per prendre decisions, per celebrar la vida. La fraternitat és un do i alhora una necessitat. Ens demana l'esforç d'intentar mirar l'altre no des de la sospita sinó buscant reconèixer-hi la presència del Senyor.

Viure la fraternitat com a actitud de conversió pastoral no és només perquè puguem ser millors cristians o viure amb més pau i alegria, sinó que està al servei de l'evangelització: «Perquè el món cregui que tu m'has enviat» (Jn 17,21). No hi ha millor anunci de l'Evangeli que una comunitat que se sent estimada pel Senyor, que s'estima i estima...

Benvolguts germanes i germans: la fraternitat no ens vindrà per una xarxa de normes i decrets, com apuntaven els bisbes belgues. Demanem al Pare el do de la fraternitat, perquè puguem viure el somni de Déu i anunciar un regne de pau, serenitat i goig!

La llegenda de Santa Coloma
Mil anys d'història a Gramenet

La llegenda de Santa Coloma

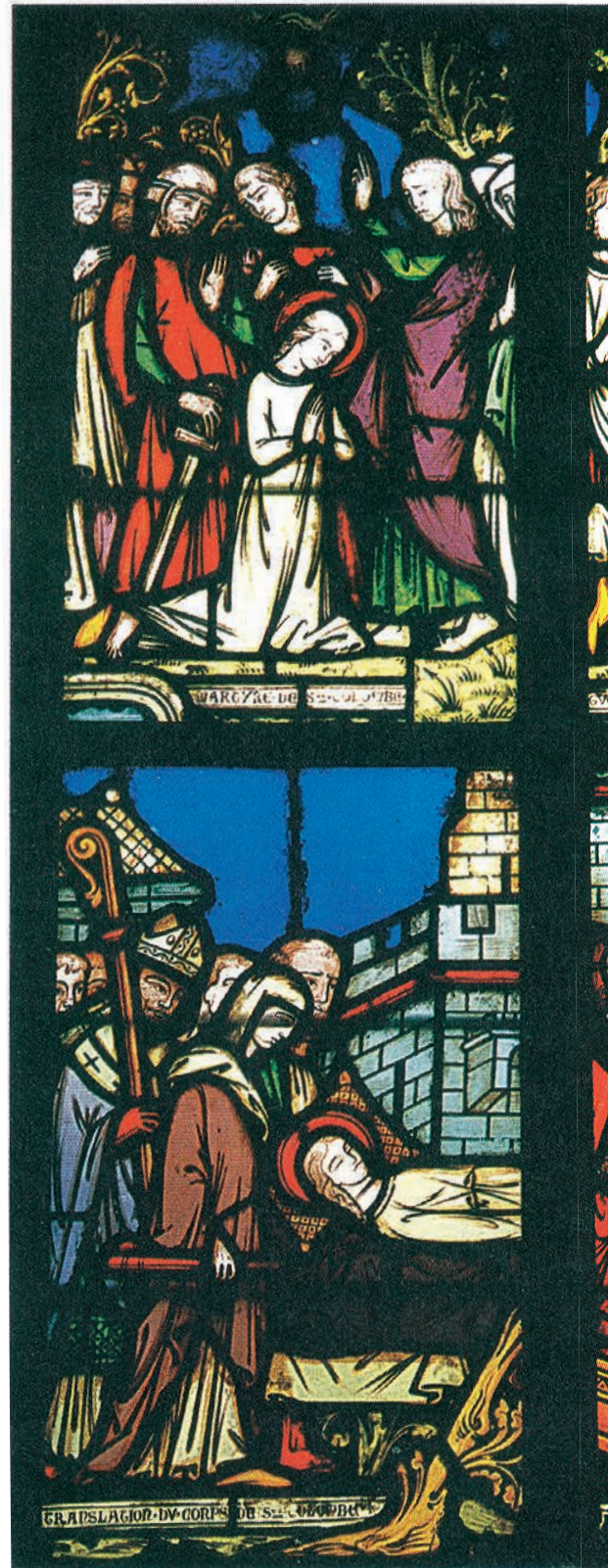
XAVI PRADO
ajpf07@gmail.com

Se sap que és una de les llegendes més populars de Catalunya perquè el seu millor exponent —l'església de Santa Coloma de Gramenet— complirà mil anys d'història documentada, encara que, sens dubte, ja existia abans.

El DIEC defineix així la paraula *llegenda*: «Narració popular d'esdeveniments sovint amb un fons real però desenrotllat i transformat per la tradició.» En efecte, les llegendes són la poètica popular de la història. Desborden afecte i enginy i creen nous coneixements, bé sigui per continuïtat amb la tradició, bé sigui per discontinuïtat. Les llegendes religioses posen de manifest la devoció dels fidels, el *sensus fidei*.

La llegenda

La popularitat de santa Coloma va començar immediatament després de la seva mort, el 31 de desembre de l'any 273. Es diu que la van condemnar a morir a la foguera però les flames es van resistir a cremar-la. Així que la van decapitar en un bosc proper i el seu cos va ser abandonat a terra pels seus assassins.

Un cec com jo

En saber la notícia de la mort, un home ric i cec, de nom **Aubertus** (una antiga tradició diu que era un general romà testimoni de la seva mort), va pregar en secret demanant la seva intercessió i, en invocar-la, va recuperar la vista. Aleshores, va córrer fins a l'indret de l'execució per cercar-ne el cadàver i donar-li cristiana sepultura.

Quina sorpresa!

En trobar el cos, va comprovar que de l'indret on s'havia vessat sang hi havia nascut un rierol cristal·lí. L'anomenada **Font d'Azon**, a tres quilòmetres de Sens, a l'actual Borgonya francesa. Agraït per haver recuperat la vista i el cos de la nena, no només va enterrar-la dignament a la seva finca, sinó que va fer construir una petita ermita al costat de la tomba. Amb el pas dels anys, la devoció va anar augmentant i no paraven d'arribar-hi pelegrins, turistes i curiosos. Tenien tres referències: el lloc, el dia i les restes.

(★)

Un lloc per a la memòria

La fama de Santa Coloma va néixer a l'entorn de l'indret de la mort i sepultura. El sepulcre n'assenyala la passió i mort com a *memorial davant l'oblit i perdó davant l'injustificable*. Per l'indret del seu martiri, se la coneix com a **Santa Coloma de Sens**.

(★★)

Un dia per fer festa

Els romans retien culte als avantpassats celebrant l'aniversari del naixement del difunt. Els cristians van innovar aquesta tradició i van festejar-ne la data de la mort com a nou dia de naixement, *dies natalis*. A l'antiguitat cristiana, *dies natalis* indica el dia del martiri, de la mort o de la inhumació. El *Dies Natalis* de Santa Coloma és el **31 de desembre del 273**.

(★★★)

Unes restes per honrar

Després de la seva mort, el cos de Santa Coloma es va dipositar a terra (*Depositio*). Temps després, en exhumar-ne el cos, les restes es van conservar en una urna delicada (*Reliquiae*). El culte a les restes o relíquies es va multiplicar per l'augment de les urnes funeràries i per la seva mobilitat (*Traslatio*). Les restes i altres records de Santa Coloma es van convertir en **relíquies tangibles i intangibles**.

(★★★★★)

Coloma d'Hispania

Segons una història llegendària del segle IX, es diu que va néixer a Hispania (Perrin, 1929).

Als setze anys va marxar a la Gàl·lia en companyia de Sança, Beata i Agustí. Hi anaven atrets per la fama d'una comunitat fundada pel bisbe de Savínia. A la Vienne va rebre el baptisme. A Sens, una ciutat important de les Gàl·lies, es va trobar amb Aurelià, l'emperador romà que havia esclafat la rebel·lió a Orient i empenia la reconquesta d'Occident.

Pel seu formós nom de **Coloma**, símbol de l'Esperit Sant, i pel seu afecte a l'ossa, és honorada també com a Protectora dels animals de companyia. Pel seu llegendari origen és **Coloma d'Hispania**.

(★★★★★)

La benaurada Coloma

Els principals manuscrits sobre santa Coloma són tres: dos d'extensos i fantasiosos conservats a la Biblioteca Nacional de París (*Nouvelles 2, 180. Fons llatí 12.598*) i un altre del segle VI-VII al Museu Britànic de Londres (*Additional 25.600*), publicat al *Pasionario Hispánico* (Fábrega, 1955: 116-118), on apareix:

Passio sancte ac beatissime Columbe virginis et martyris Christi.

Colomba va ser privada de llibertat perquè era cristiana i per negar-se a retre culte als deus romans.

Va restar en presó preventiva en una masmorra, esperant la celebració del judici individual.

Un jove va ser comissionat per violar-la. Però una ossa es va escapar del soterrani de la presó, va arribar fins a la cel·la i va doblegar el jove.

Aleshores, van ordenar que la fera i la jove morissin abrasats.

Com que el foc es va resistir a calcinar-los vius, l'ossa va tornar al bosc i la jove, de nou, va ser incitada a l'apostasia.

Colomba va confirmar la seva professió de fe i l'emperador, molt enfadat, va ordenar que fos decapitada.

Va passar a Sens, e 31 de desembre de l'any 273, sota l'emperador Aurelià.

Per la seva antiguitat, els cànons 23-28 distingeixen entre costums centenaris i **immemorials**, com la **tradició sobre santa Coloma des del segle tercer**.

Elogi a Coloma

Coloma d'Hispania, dona,
adolescent, gairebé nena:

Perseguida pels poderosos del seu
temps, no es va doblegar mai.

Defensada per una ossa, li
va tornar el favor protegint-la.

Condemnada a mort a la
foguera, les flames no li van
calcinar ni el cos ni l'esperit.

Decapitada per la seva fe, de la
seva sang en va brollar un rierol
d'aigües verges.

Coloma benaurada, santa Coloma.

Goig de santa Coloma

Llegenda increïble —com tantes altres dones al planeta— és història digna de fe.

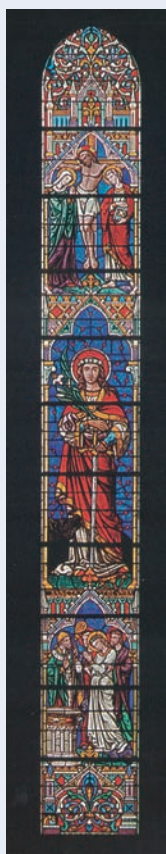
Jove i bella —com tantes altres dones al planeta— és atracció irresistible.

Testimoni en qui confiar —com tantes altres dones al planeta— és líder indiscutible.

Maculada en el cos —com tantes altres dones al planeta— és verge en l'ànima.

Morta amb violència —com tantes altres dones al planeta— és llavor de vida nova.

Dona, com més de la meitat dels habitants del planeta: ets alegria pura, formosa Coloma, santa Coloma!

Pregó per a les festes de Santa Coloma de Gramenet 2019

Salve, Coloma d'Hispania, Santa Coloma de Sens, patrona de l'Església, Parròquia i Arxiprestat de Gramenet, titular de la Ciutat i Municipi de Gramenet, protectora dels animals de companyia.

Amb un mil·lenari d'història viva a Gramenet, la teva llegenda és emocionant i el teu martiri —com el de Crist— persuasiu, la teva història és un informatiu sobre temps de crisi, i la teva sang vessada, fascinant riu que brolla i corre (encara que és de nit), que divertida que és l'ossa que et va defensar i que tu vas defensar! que enginyoses les flames que es van resistir a calcinar-les vives! Coloma, nena formosa, contagies entusiasme i la teva causa és inspiradora.

Tu abanderes la causa de les dones, de la llibertat dels pobles i de la fidelitat a la pròpia consciència!

- ★ Deu-nos un lloc per a la memòria i el perdó.
- ★★ Deu-nos un dia de festa, el nostre *dies natalis*.
- ★★★ Deixeu-nos conservar un record del vostre esperit, com relíquia vostra.
- ★★★★ Encomaneu-nos vostra compassió i no-violència davant tot ésser viu.
- ★★★★★ I pregueu per nosaltres. Amén.

Des del segle III fins avui

Vigència de Santa Coloma en ple segle XXI

Sorprèn, gratament, trobar la memòria de santa Coloma al **Martirologi Romà** en la seva més recent *Editio Typica* de 2004 (versió castellana 2007: 742). Certament, ja era present a l'**Editio Princeps** de 1584, on es llegeix: *Sanctae Columbae virginis & martyris, quae igne superato, in persecutione Aureliani Imperatoris gladio caesa est* (Sodi, 2005: 434-435).

A l'actual **Misal Hispánico-Mozàrabe II** de 1994, té ofici propi i lectures bíbliques escollides (**Missal** 1994: 34 memòria, 190-196 ofici. **Liber Commicus II**, 1995: 28 memòria, 79 lectures bíbliques).

—El **Pasionario Hispánico** reproduceix un text sobre la seva passió i mort (Fàbrega, 1953: 187-188; 1955: 116-118): *Passio sancte ac beatissime Columbe virginis et martyris Christi que passa est in civitate Senonas sub Aureliano imperatore; die pridie kalendas ianuaras*.

—El **Liber Ordinum** visigòtic la celebra el 31 de desembre (còdexs DEFG del segle X-XI)

o el 2 de gener (còdex H del segle XVI que n'esmenta les relíquies), (Férotin, 1904: 494-495; 510 relíquies).

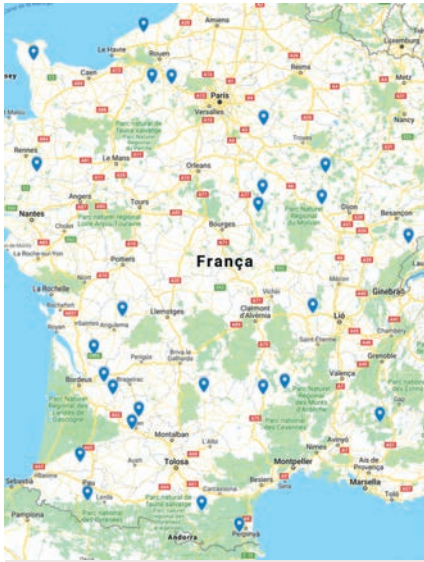
—El **Liber Mozarabicus** mostra la seva festa amb missa i ofici (còdexs OPQRSTV), (Férotin, 1912: LIII la festa, 75-78 la missa, 812-813 l'ofici).

—L'**Oracional Visigòtic**, del segle VIII, inclou set oracions pròpies de santa Coloma (Vives, 1946: 351-357),

—El **Sacramentario Gregoriano**, del segle VIII, la situa a les lletanies dels sants (Deshusses, 1982: 138, 143, 167, 287, 295).

—A més, apareix al Martirologi d'**Usard** (segle IX), d'**Adó** (segle IX), de **Beda** (segle VIII) i de **Jeroni** (segle IV).

Es comprova així que, des del segle tercer, la bona notícia de Coloma de Sens ha servit com un **memorial davant l'oblit** que manifesta, com Crist, el perdó davant l'injustificable, de generació en generació, fins als nostres dies.

Coloma de Sens a França

Des del 273, la tomba de Santa Coloma a Sens es va convertir en centre de peregrinacions i romiatges.

Primer va ser una ermita, després una església, després un monestir amb basílica i, finalment, una abadia.

- El 620, el rei francès Lotari III va construir-hi un **monestir** i la **basílica** merovingia.
- El 853 el bisbe Weniló va consagrar una **nova basílica** i l'abadia va tenir alguns abats laics.
- El 1164 l'abat Teobald va erigir **una altra basílica**. Va ser destruïda durant la revolució, el 1792.
- El 1874 es va consagrar l'**actual basílica**, *Abbaye Sainte-Colombe de Saint-Denis-lès-Sens*.
- Fins avui dia**, moltes parròquies i poblacions franceses porten el nom de *Sainte-Colombe* (Brullée, 1999: 280-284; Sayrach, 2006: 235-244).

Coloma traspasa fronteres

Són nombroses les esglésies dedicades a la santa a França, Espanya, Flandes, Alemanya i Itàlia, particularment a Rímini (*Bibliotheca Sanctorum* 1964: 105).

- La catedral romànica de Barcelona i la segona catedral van tenir un **altar dedicat a Santa Coloma de Sens** (Mas, 1906: I,8. 13).
- El 1024 es fa la primera menció de **Santa Colomba de Gramenet** (*Cartulari de Sant Cugat*, 307v-308r).
- El 1409 es traslladen algunes **reliquies a Santa Coloma de Queralt**, que hi són presents encara avui dia.
- A Catalunya** abunden les ermites, parròquies i poblacions amb el nom de Santa Coloma (Sayrach, 2006: 32-194).
- Així com a la cornisa cantàbrica a prop del **Camí de Santiago** (Sayrach, 2006: 215-228).

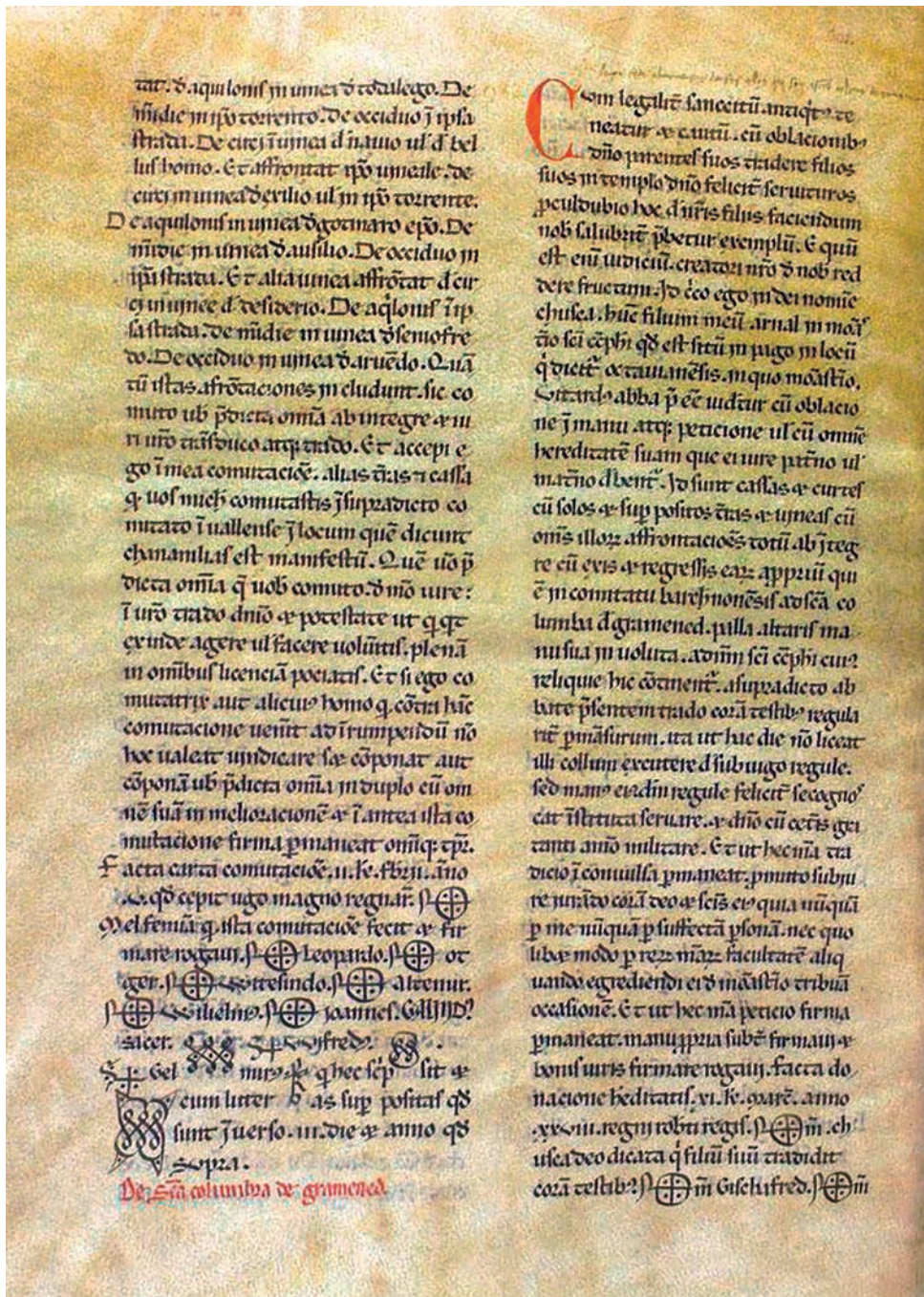
Una catedral anomenada Colomba

Cap al **segle VI**, portades per un vaixell, una part de les seves restes van anar a parar a Rímini, Itàlia. Però, al segle IX, la seva devoció va caure en l'oblit.

Malgrat tot, al segle XVI, el bisbe Castelli de Rímini, un dels seus admiradors més ardents, va disputar la resta de les relíquies. I, per celebrar-ho, va posar el nom de Santa Colomba a la **catedral**, un fet insòlit; encara que *colomba* significa colom i és símbol de l'Esperit Sant.

Allà mateix va ocórrer un **fet ben curiós**, com passava als temples romans: en ple hivern, l'edifici del segle XII s'omple de llum des de l'albada perquè l'absis del temple paleocristià està orientat cap a -33° AZ. Precisament d'on surt el sol a Rímini el 31 de desembre, dia de la festa de la santa.

Mil·lenari de Gramenet

Santa Coloma de Gramenet és denominació d'origen des del 1024

La denominació més antiga trobada fins avui està documentada al *Cartulari de Sant Cugat del Vallès* (f. 307v i 308r) que es conserva a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Allí hi apareixen units el títol de l'advocació religiosa i el nom del lloc: **Santa Coloma de Gramenet**.

El toponímic indica que hi havia una església o capella dedicada a la santa (Mas, 1909: X, 256-257, n. 932). La qual, segurament, existia anys abans que s'escrivís aquest document.

Rius Serra (1946: 142-143) el resumeix així: "20 de febrer de 1024. Cusca ofereix el seu fill Arnal al Monestir de Sant Cugat del Vallès, entregant a més herència paterna i materna situada a Santa Coloma de Gramenet" (Rius Serra 1946: 142).

Santa Coloma ha configurat un poble

A l'Arxiu Diocesà de Barcelona hi apareixen mencions molt antigues d'aspectes que han configurat l'actual ciutat de Santa Coloma (Martí, 2017: 531-537):

- El lloc: *Gramanet*, el 1012.
- L'església de Santa Coloma, el 1056.
- La parròquia Santa Coloma de *Gramanet*, el 1058.
- La visita pastoral, el 1305.
- Els rectors, des del 1187 fins avui.

Notícies breus

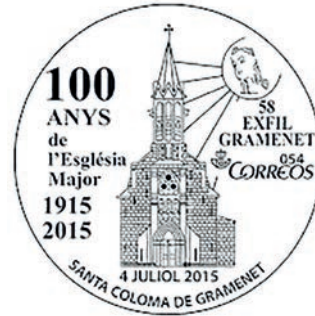
- A l'origen, l'església de Santa Coloma **va pertànyer** a la parròquia de Santa Maria de Badalona.
- El 1056 l'església **va ser donada** pels Comtes de Barcelona al Capítol de la Catedral; el Papa ho va confirmar amb una butlla el 1104.
- Consta com a **parròquia** el 1058.
- El 10 de novembre del 1187, el bisbe de Barcelona **va consagrar** la parròquia de Santa Coloma de Gramanet i va establir-ne el territori,

béns i prerrogatives, amb poques diferències respecte dels límits actuals del municipi.

Edificacions successives

- Se suposa un temple original **preromànic**.
- El segon temple, **romànic**, va ser consagrat el 10 de novembre de 1187.
- El tercer temple, **barroc**, es va construir el 1761, i es va demolar l'anterior llevat del mur original de les capelles laterals.
- El quart temple, **modernista tardà**, es va construir el 1915 a la part alta de la ciutat, *l'Església Major*.

Amb aquest canvi, **l'Església Vella** va quedar abandonada i durant la guerra civil, el 1936, va ser saquejada i incendiada. S'hi va fundar la parròquia de Sant Josep Oriol el 1965, i es va aixecar un nou edifici el 1969.

Església Major, seu actual

El 1915 es va consagrar l'Església Major com a **nova seu** de la parròquia, la quarta església (Clavell *et al.*, 2015).

Al retaule original, santa Coloma hi apareixia a la fornícula central rodejada de figures barroques de **quatre dones santes**: Bàrbara, Madrona, Agnès i Eulàlia.

Durant la **guerra civil**, el 1936, va ser saquejada, incendiada i utilitzada com a dipòsit de material de guerra; el retaule es va calcinar. La casa rectoral va ser destruïda i emprada per a la construcció de material bèl·lic. L'arxiu parroquial va quedar destruït.

L'Església Major es va **restaurar** el 1939.

Va complir el seu **primer centenari** el 2015.

Va ser declarada **bé cultural d'interès local** el 2016.

PARRÒQUIA SANTA COLOMA DE GRAMENET

Plaça de l'Església, 3 – tel. 34 933 860 902
Santa Coloma de Gramenet – 08921

Ciutat i Municipi Santa Coloma de Gramenet

Santa Coloma de Gramenet es va constituir com a **Ciutat** el 1969.

És un **Municipi** de la comarca del Barcelonès. Pertany a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i a la Província de Barcelona.

Els seus **habitants** són l'actiu social més important, més de 120.000. És la setena ciutat més poblada a la província de Barcelona, la novena a Catalunya i la 50ena a Espanya.

Està **situada** a l'est del riu Besòs, entre la Serralada de Marina i el pla de Badalona. Ocupa gairebé set quilòmetres quadrats amb una densitat de 16.799 habitants per quilòmetre quadrat.

La Ciutat de Santa Coloma de Gramenet és **pluricultural**: multiètnica, multilingüe, multinacional i multireligiosa. Les llengües més freqüents són català, castellà, anglès, francès, àrab i xinès; en menor nombre el bengalí, armeni, urdu i panjabí, entre d'altres. Els habitants tenen més de 114 nacionalitats diferents. Les més nombroses són: espanyols (77%), xinesos (5%), marroquins (3%), equatorians (2%), pakistanesos (2%), bangladeshians (1%) i bolivians (1%).

Temps enrere, l'Ajuntament va impulsar l'agermanament multilateral de **Ciutats Santa Coloma**.

Incloent-hi reptes actuals i futurs, la Ciutat és **testimoni** vivent de pacífica convivència i col·laboració ciutadana.

Arxiprestat de Santa Coloma de Gramenet

A l'**Arquebisbat de Barcelona**, l'Arxiprestat Santa Coloma de Gramenet s'integra per l'església mil·lenària i per vuit parròquies de creació recent:

Mare de Déu de l'Esperança
(fundada el 1961),

Santa Rosa (1961),

Sant Jaume (1965),

Sant Joan Baptista (1965),

Sant Josep Oriol (1965),

Sant Miquel (1965),

Santa Maria (1969) i

Sant Joaquim (1971).

Iconografia del martiri

Santa Coloma màrtir

—com tantes altres dones del planeta—
és una estrella que brilla al firmament,
acompanyant el seu estimat Jesús
i Maria, la *Mare de Déu*.

Pura llum!

En la seva festa, l'últim dia de l'any, no hi ha obscuritat:
el seu temple s'omple de llum des de l'albada.
Des d'aquesta llum, una dona molt jove i molt formosa,
Coloma avui santa Coloma, abandera la causa de les dones,
de la llibertat i de la fidelitat a la pròpia consciència.

Martiri cristià: memorial davant l'oblit i senyal de perdó davant l'injustificable

Escultura d'alabastre (segle XV). La titular i patrona de la parròquia Santa Coloma de Gramenet es venera amb una escultura d'alabastre policromat del segle XV en un indret d'honor al presbiteri de l'Església Major.

—Hi apareix amb corona reial.

—A la mà esquerra sosté el llibre dels **Evangelis** i sobre el llibre un **colom** que fa honor al seu nom i al símbol de l'Esperit Sant.

—A la mà dreta hi porta una **palma**, símbol de la victòria, vivència simple d'una fidelitat constant.

—Porta un **vestit** de color blau i vermell; el mantell du un fermall.

Vitrall de l'absis (segle XX). A la vidriera central de l'absis, la imatge de Santa Coloma transparenta la llum de la **no-violència** i de la **compassió** davant de tot ésser viu: apareix amb vestit verd i túnica vermella; a la mà dreta una palma de victòria; a la mà esquerra sosté el llibre dels Evangelis i un colom; unes gotes de pluja, unes flames de foc i una ossa completen l'escena.

Campana (segle XX). Al capdamunt del campanar, la Campana Colomba toca marcant el pas de les hores, els batejos, les comunions, les bodes i els difunts, *real com la vida!*

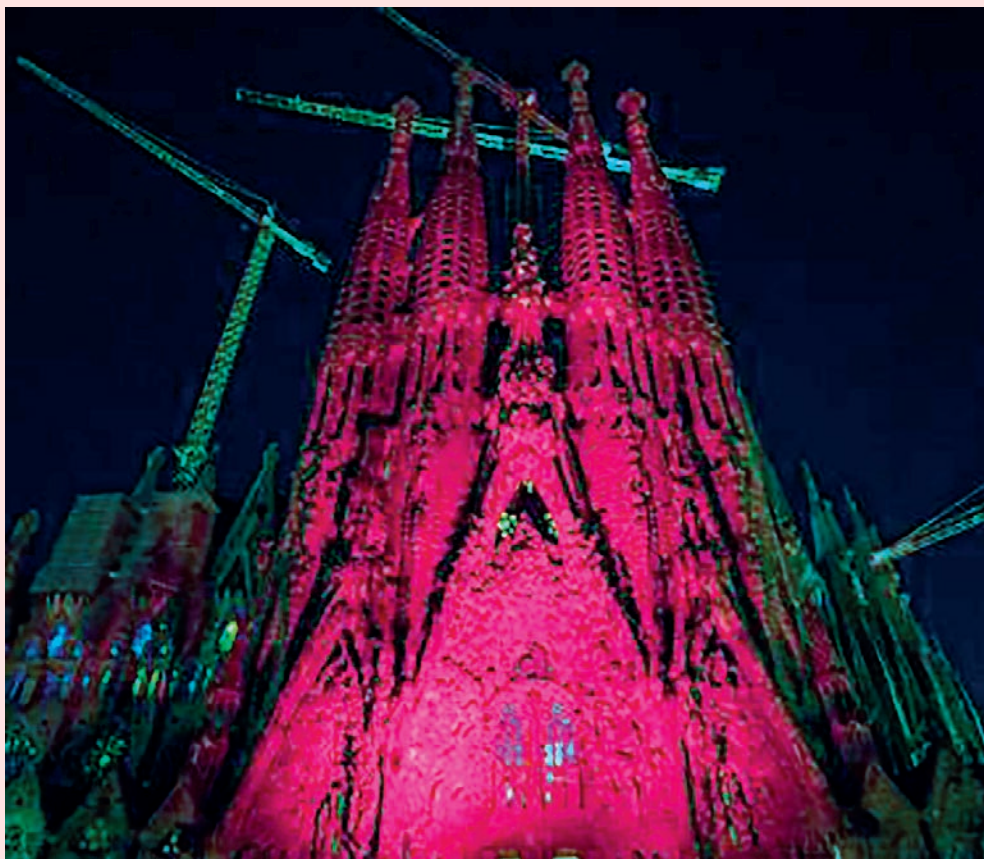
Esmalts (segle XXI). A la sagristia, dos esmalts celebren el centenari de l'Església Major (1915-2015).

Simbologia. Santa Coloma es representa com una dona molt jove. Cada cas particular n'accentua alguna **variable**: coronada i amb cadenes, amb un os encadenat, decapitada prop d'una font, sostenint els evangelis i una ploma de paó, lligada a sobre d'una pira funerària i amb un àngel, entre d'altres.

Tres Tombs. Antigament, en el context agrícola de la parròquia, es beneïen els animals de treball el 17 de gener i es feien Tres Tombs. A l'actualitat, es beneïxen els animals de companyia el tercer diumenge de gener.

Castellers. Actualment, en el context associatiu de la parròquia, s'ha recuperat la tradició dels Castellers.

Fa mal, la llibertat amenaçada

Professar una creença resulta perillós.
A qualsevol edat.
En qualsevol lloc.

Ahir, l'emperador romà Aurelià (214-275), entre d'altres, va pretendre que persones i pobles tributessin culte o adoració a deus romans. Els qui s'hi negaren —com la jove Coloma— van rebre turments extrems i/o la mort.

Avui, el 61% de la població mundial viu en països on no es respecta la llibertat religiosa sigui per discriminació, sigui per persecució. En particular, violenten la llibertat religiosa els estats autoritaris, els nacionalismes extrems i el radicalisme islàmic (ACN, 2018).

N'hi ha que creuen que reten culte a Déu imposant la intolerància religiosa i la conversió forçada: estan disposats a morir, *i a matar si cal!*

Més que una qüestió religiosa, és una qüestió humana.
De drets humans, de dignitat.

Propera celebració en honor de Santa Coloma

20 de gener, 12:00 hores

Benedicció de mascotes i d'animals de companyia

Diferents dones amb el mateix nom

La *Biblioteca Sanctorum* (1964: 98-108) consigna diferents dones amb el mateix nom.

Tres d'elles haurien existit: la santa de Sens del segle III, la santa de Còrdova del segle IX i la beata de Rieti del segle XVI; les altres serien fruit d'un culte local a la santa francesa.

274. Santa Colomba de Sens (França), verge i màrtir. 31 de desembre.

453. Santa Colomba d'**Osoppo** (Itàlia), màrtir. II diumenge de juliol.

853. Santa Colomba de **Còrdova** (Espanya), màrtir. 17 de setembre.

982. Beata Colomba d'**Archen** (Portugal), màrtir. 2 de febrer.

1122. Sants Coloma, Nicola i Egidi dels **Abruços** (Itàlia). 1 de setembre.

1501. Beata Colomba de **Rieti** (Itàlia), màrtir. 27 de febrer.

1668. Santa Colomba de **Cornualles** (Anglaterra), màrtir. 16 de març.

1680. Sants Coloma, Anonimata i Giordano d'**Évora** (Portugal), màrtirs. 1 de maig.

1727. Santa Colomba de **Coïmbra** (Portugal), màrtir. 20 de juliol.

Referències

Aid to the Church in Need (ACN). (2018). *La libertad religiosa en el mundo*. Surrey: ACN.

Arxiu de la Corona d'Aragó, ACA, ORM, Monacals-Hisenda, Volums, *Cartulari de Sant Cugat* – 307v – Imatge Núm. 627/875. *Online*.

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. (2018). *Online*.

Brullée, L. (1999). *Vie de sainte Colombe, vierge et martyre*. París: Le Livre d'histoire.

Clavell, M., López, J., Noguera, A., Olivés, J. & Rico, A. (2015). *100 anys de l'Església Major de Santa Coloma de Gramenet 1915-2015*. Barcelona: Centre de Pastoral Litúrgica.

Deshusses, J. (1982). *Le Sacramentarie Grégorien, III*. Fribourg Suisse: Editions Universitaires.

Fábrega Grau, A. (1953). *Pasionario Hispánico*. Tom I, estudi. Madrid-Barcelona: Instituto P. Enrique Florez.

Fábrega Grau, A. (1955). *Pasionario Hispánico*. Tom II, text. Madrid-Barcelona: Instituto P. Enrique Florez.

Férotin, M. (1904). *Le Liber Ordinum en usage dans l'Eglise wisigothique et mozarabe d'Espagne del V al XI segle*. París: Librairie de Firmin-Ditot et C.

Férotin, M. (1912). *Le Liber Mozarabicus sacramentorum et les manuscrits mozarabes*. París: Librairie de Firmin-Ditot et C.

Institut d'Estudis Catalans. (2013). *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC 2). *Online*.

Instituto Giovanni XXIII. (1964). *Bibliotheca Sanctorum*. Roma: Pontificia Università Lateranense.

Joan Pau II. (1983). *Código de Derecho Canónico*. Madrid: BAC. *Online*.

Martí i Bonet, J. M. (2017). *Novum Speculum Titulorum Ecclesiae Barchinonensis*. Barcelona: Bubok Publishing SL.

Martirologio romano, Edición typica del 2004. (2007). Biscaia: Coeditors litúrgics.

Mas, J. (1906-1917). *Notes històriques del Bisbat de Barcelona*. I-XIII. Barcelona: J. Vives i La Renaixensa.

Missale Hispano-Mozarabicum, II. (1994). Toledo: Conferència Episcopal Espanyola.

Missale Hispano-Mozarabicum: Liber Commicus II. (1995). Toledo: Conferència Episcopal Espanyola.

Perrin, J. (1929). *Le Martyrium de saint Sanctien*. Sens: Duchemin.

Rius Serra, J. (1945). *Cartulario de Sant Cugat del Vallès*. 3 vols. Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Sayrach, J. P. (2006). *Santa Coloma als Comtats Catalans*. Santa Coloma de Gramenet: Edicions Fòrum-Grama.

Sodi, M. & Fusco, R. (2005). *Martirologio romano, Editio Princeps 1584*. Città del Vaticano: Llibreria Editrice Vaticana.

Vives, J. & Claveras, J. (1946). *Oracional Visigótico*. Barcelona: Escuela de Estudios Medievales: secció de Barcelona.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

El camí ecumènic

Fa més de mil anys es va produir el cisma d'Orient pel qual l'Església ortodoxa es va separar de la catòlica, i en fa cinc-cents que es va escindir el protestantisme, i poc després l'Església anglicana. Totes elles reconeixen Jesucrist i són per tant Esglésies cristianes.

Després de tants anys de desencontres, el segle XX va registrar un avenç molt notable, encara que insuficient, en aquest camí cap a la unitat, sobretot a partir del Concili Vaticà II i els diversos papes des de Joan XXIII fins a Francesc. Cal recordar fites com l'abraçada entre Pau VI i Atenàgores a Terra Santa o els acords amb l'Església anglicana i el Consell Mundial de les Esglésies.

Aquesta nova mentalitat ha anat acompanyada de grups eclesials particularment actius en aquest camp ecumènic, com la Comunitat Ecumènica de Taizé, del germà Roger Schutz; el moviment Focolar, de Chiara Lubich, o la Comunitat de Sant'Egidi, d'Andrea Riccardi, per citar-ne alguns.

Tota l'Església catòlica s'ha involucrat en l'objectiu de fer realitat *l'Ut unum sint* «que siguin u», desig expressat per Jesucrist. I una de les iniciatives anuals és la celebració al gener de l'Octavari per a la Unitat dels Cristians, que comença el dia 18 i acaba el 25, festivitat de la Conversió de Sant Pau.

Com s'arribarà a la meta en aquest esforç ecumènic? Francesc

ens diu primer com no s'assolirà: no s'hi arribarà per absorció, ni per renúncia a una història de fe, ni com a resultat d'una acció diplomàtica. Després, com es farà realitat? Serà un do i s'avança en l'amor i el servei comú als més necessitats.

Pensem en algunes poblacions de l'Àfrica, on moltes persones moren de fam encara, o en algunes d'Àsia, on catòlics, protestants i ortodoxos són atacats per la seva fe i a vegades assassinats en els seus temples. Els terroristes no fan distincions i les víctimes moren o són ferides per igual en un veritable ecumenisme de sang.

Aquest diumenge celebrem la festivitat del Baptisme de Nostre Senyor Jesucrist. Aquest primer sagrament de la vida cristiana és un bon punt de partença per a considerar la unitat dels cristians. La gràcia de l'Esperit Sant va baixar sobre Jesús de Natzaret, i després sobre els seus apòstols i deixebles. El poble escollit, amb el missatge cristià, va passar de ser Israel a ser tot el món, com vam veure diumenge passat amb motiu de la solemnitat dels Reis, que signifiquen la humanitat a la recerca de Déu.

Aquesta recerca comuna és la brúixola que portarà al seu terme el camí ecumènic pel qual convido a pregar en aquests dies propers.

**Entrecultures impulsa el programa
«La llum de les nenes» en més
de 12 països**

Nenes vulnerables

Sofía Gutiérrez és responsable d'Acció Pública de Fe i Alegria Guatemala.

SOFÍA GUTIÉRREZ
«La nena a Guatemala està poc valorada, sent que val menys que l'home»

Mutilació genital, matrimoni forçat, embaràs precoç, violació, explotació sexual, manca d'accés a l'educació... hi ha situacions de violència que només tenen rostre femení perquè les nenes i les dones, encara a molts països, valen menys que els nens i els homes. De fet, la violència amenaça més de 240 milions de nenes arreu del món.

Davant d'aquesta situació, Entrecultures (l'ONG jesuïta per a l'educació i el desenvolupament) impulsa des del 2012 el programa «La llum de les nenes» amb l'objectiu, d'una banda, de visibilitzar i incidir sobre la violència que pateixen les nenes i, de l'altra, de combatre les causes que l'originen fent atenció, protecció i sobretot prevenció.

Actualment, s'atenen i acompanyen més de 12.700 nenes en països com la República Democràtica del Congo, la República Centreafricana, el Sudan del Sud, el Txad, Kènia, Guatemala, Nicaragua, Haití, el Salvador, Hondures o el Perú. En tres línies d'acció: fomentant el seu accés i la permanència escolar; prevenint, detectant, atenent i

denunciant la violència contra les nenes, i oferint rehabilitació psicològica i social a les nenes víctimes de violència, millorant la seva autoestima i realitzant activitats de formació integral.

Segons l'informe *Nenes lliures de violència: dret a l'educació, garantia d'igualtat*, hi ha una relació directa entre educació i violència. Pel que fa al tipus de violència, les dades de l'informe són demolidores: més de 200 milions de nenes al món han patit mutilació genital, cada any 12 milions són obligades a casar-se abans de fer els 18 anys, 150 milions pateixen violència sexual i 34,2 milions són refugiades o desplaçades.

Violència a Guatemala

El programa «La llum de les nenes» a Guatemala impulsa diverses iniciatives amb l'objectiu d'afavorir l'accés a l'educació i de protegir-les de la violència. «Moltes famílies, a causa de la pobresa, prioritzen l'escolarització dels nens mentre que les nenes es queden a casa», s'exclama Sofia Gutiérrez, responsable d'Acció Pública de Fe i Alegria

SIFA KAITÉ

«La mutilació genital es fa servir com una manera de controlar la sexualitat de les dones»

Sifa Kaité amb noies del camp de refugiats del Txad.

Guatemala. És important que les nenes vagin a l'escola per garantir la igualtat però també perquè és un espai privilegiat a l'hora de detectar casos de maltractament i de violència.

«Aquests espais ens serveixen per identificar casos de maltractament i d'abusos, alhora que fem un acompanyament psicològic de les nenes per augmentar la seva autoestima», explica Sofia Gutiérrez. «D'alguna manera, la nena a Guatemala està poc valorada, sent que val menys que l'home.»

Com que el problema té ramificacions en molts àmbits, es fa un treball amb els professors però molt especialment amb els pares, per fer-los conscients de la importància que les seves filles rebin una educació i una formació, un pas fonamental per transformar realitats d'abús i de violència. «Formem aquestes persones en drets humans, en protecció de les nenes i en igualtat de drets entre nens i nenes, perquè són les noves generacions les que s'han de formar en un món més igualitari», apunta

Sofia Gutiérrez.

Cal afavorir un canvi cultural, perquè de vegades, moltes famílies, tenen normalitzat el maltractament físic o l'abús sexual. «Treballem més amb les mares de família, perquè és més fàcil que vagin detectant i prenent consciència de les situacions de violència», comenta Sofia Gutiérrez, que també esmenta altres problemàtiques com els matrimonis forçats o els embarassos precoços.

Fe i Alegria atén 2.182 nenes a la Ciutat de Guatemala a través del programa «La llum de les nenes», amb l'acompanyament de sis psicòlogues. Per al pròxim any el programa es durà a la zona rural. «El problema de la violència no afecta només unes quantes zones, sinó que és de tot el país, i de molts països», corrobora Sofia Gutiérrez.

Prevenió de la mutilació genital femenina

Sifa Kaité, coordinadora de protecció a la infància del Servei Jesuïta als Refugiats al Txad, aporta

Sofía i Sifa han ofert el seu testimoni per conscienciar sobre la realitat de la violència contra les nenes.

l'experiència de treballar contra les diverses formes de violència que pateixen les nenes, com la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat o la violència sexual.

«Si parlem de mutilació genital femenina, és una pràctica prohibida al Txad, però la gent continua fent-la de forma confidencial i secreta», explica Sifa Kaité, que aclareix que «per arribar a la mutilació hi ha tot un procés que implica els pares i gent molt propera a la família». «La mutilació genital es fa servir com una manera de controlar la sexualitat de les dones», afegeix Kaité.

Al Txad fins a 13.107 nenes són beneficiàries del programa «La llum de les nenes», especialment en matèria de formació sobre qües-

tions tan elementals com la menstruació. «La menstruació és per a elles una mena tabú, i fins i tot de maledicció», expressa Sifa Kaité. Per això la formació busca respondre a preguntes fonamentals com què és la regla i què representa, i en aquest sentit intentar evitar els embarrassos precoços i fins i tot l'absentisme escolar en aquest període. També es distribueixen kits higiènics i medicaments per al dolor.

Amb motiu del Dia Internacional de la Nena, l'11 d'octubre passat, Sofía Gutiérrez i Sifa Kaité van presentar en quatre escoles de Barcelona el programa «La llum de les nenes».

Més informació: www.entreculturas.org / www.laluzdelasninass.org

COMENTARI DE LA PARAULA

Fill meu ets tu, avui jo t'he engendrat

GLÒRIA MONÉS

Per a les Esglésies Orientals, la festa del baptisme de Jesús és la més important a l'inici de l'any litúrgic, i no pas Nadal. Aquest dia, després d'haver-se batejat en el Jordà, Jesús tingué en ple desert una experiència que li transformà radicalment la seva vida d'artesà. Tenia 30 anys, com David quan començà a regnar. Havia sentit la crida del Baptista i, confós entre la gentada que es preparaven per a la vinguda imminent del Messies, com predicava Joan, s'encaminà al Jordà. Lluc, en l'explicació que li reporta a Teòfil, un exsumme sacerdot que havia sofert en la seva pell la destrucció del Temple i de la ciutat de Jerusalem, té cura de no involucrar Jesús en un baptisme en massa, sinó «quan s'hagué batejat el poble sencer», destacant-li el moment precís en què es produí aquest esdeveniment trasbalsador: «I després que Jesús s'hagués batejat i mentre pregava.» L'experiència l'ha tinguda «mentre pregava», quan Jesús s'obrí plenament al projecte que Déu li tenia reservat i que, al seu torn, «s'obrí el cel» per a ell i

«baixà l'Esperit Sant en forma corpòria com un colom cap a ell». Amb aquesta imatge li expressa que fou una experiència ben real destinada a ell personalment, des del principi de la creació, quan el colom enviat per Noè des de l'arca tornà amb un brot d'olivera; la tercera vegada que l'envià no va tornar, i ara ha baixat sobre Jesús i s'hi ha quedat per sempre. La imatge, com de costum, ve seguida d'una «veu que ressonà des del cel» per explicar-ne el sentit a qui n'acabava de fer l'experiència: «Fill meu ets tu, avui jo t'he engendrat.» Lluc, que coneixia la dita de Marc: «Tu ets el meu Fill, l'Estimat, en qui m'he complagut» (Mc 1,11 = Mt 3,17), ha preferit substituir-la per la declaració inspirada en el Salm 2,7 LXX, que cita literalment, tractant-se del salm messiànic per excel·lència que Teòfil se sabia de memòria, tot declarant-li així que Jesús era realment el Messies d'Israel a qui el seu pare Annàs havia fet crucificar com un sediciós.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia i biblista

Què ens vol dir el llibre de Job? (i II)

L'obra es presenta escrita en estrats successius, amb una estructura ben definida: primer de tot un marc en prosa amb un pròleg (Jb 1-2) i al final un epíleg (Jb 42,7-17), que enclouen el cos poètic del llibre (Jb 3,1-42,6). El senzill relat original, la part més antiga de l'escrit, coincidí aproximadament amb el marc i era una composició didàctica per exhortar a la confiança i a l'abandó. Parlava d'un estranger, model de pietat i de perfecció moral que, posat a prova, no minvà la seva fe i va merèixer de Déu la seva recompensa. En un segon moment, els «mestres de saviesa» d'Israel van afegir els diàlegs entre Job i els seus amics (Jb 3-37), representants de la teologia oficial. És un cara a cara entre la doctrina de la retribució i la consciència del just, que crida la seva innocència cap a un Déu mut i absent davant del mal que creix.

El cos poètic es clou amb la intervenció de Déu mateix (Jb 38-41), que, revelant-se com a misteri, no dona una resposta precisa als interrogants del protagonista, sinó que fa que es trobi amb el misteri personalment: «On eres tu quan jo posava els fonaments de la terra? (...) Has visitat les fonts de la mar, has caminat pel fons de l'oceà? Has descobert les portes de la Mort, l'entrada del país de la foscor?» Som ben a prop d'un gir substancial en l'evolució del pensament d'Israel que trobarà el seu terme en el llibre de la Saviesa.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Baptisme del Senyor

Lectura primera

Is 42,1-4.6-7

*Aquí teniu el meu servent,
en qui s'ha complagut la meua
ànima*

Lectura del llibre del profeta
Isaïes:

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.» Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

Salm responsorial

103

Doneu al Senyor fills de Déu,
doneu al Senyor glòria i honor,
honoreu el Senyor, honoreu el
seu nom,
adoreu el Senyor, s'apareix la
seva santedat.

*R. Que el Senyor beneixi el seu
poble amb el do de la pau.*

La veu del Senyor es fa sentir
sobre les aigües,
ve el Senyor sobre les aigües tor-
rencials.
La veu del Senyor és potent,
la veu del Senyor és majestuosa. **R.**

El Déu majestuós fa esclatar la
tempesta
i al seu palau tot canta: Glòria!
El Senyor té el soli en les aigües
diluvials,
hi seu el Senyor, rei per sempre. **R.**

Al·leluia

Lc 3,16

*Joan digué:
Ve el qui és més poderós que jo.
Ell us batejarà amb l'Esperit
Sant i amb foc.*

Lectura segona

Ac 10,34-38

*Déu va ungir Jesús amb l'Esperit
Sant*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

»Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

Evangelí

Lc 3,15-16.21-22

*Jesús també fou batejat;
mentre pregava, s'obrí el cel*

Lectura de l'evangelí segons sant
Lluc:

En aquell temps, la gent que vivien l'expectació sospitaven si Joan no fora potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us ba-

tejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.» Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAL I)

TEMPS DE NADAL I DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 3)

Gener

13. DIUMENGE

Baptisme del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 42,1-4.6-7 / Salm 28 / Fets 10,34-38 / Lluc 3,15-16.21-22
SANTORAL: Gumersind, mr.; Hilari, b.; Verònica de Benasco, vg.

Comença el temps de durant l'any

14. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 1,1-6 / Salm 96 / Marc 1,14-20
SANTORAL: Fèlix de Nola, prev.; Joan de Ribera, b.; Macrina; Malaquies, prof.; beat Pere Donders, prev.

15. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 2,5-12 / Salm 8 / Marc 1,21-28
SANTORAL: Efisi, mr.; Francesc Fernández Capillas, prev. i mr.; Habacuc i Miquees, prof.; Maur i Plàcid, ab.; Pau, erm.; Secundina, vg. i mr.

16. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 2,14-18 / Salm 104 / Marc 1,29-39

SANTORAL: Berard, prev. i mr.; Fulgenci, b.; Marcel I, p. i mr.; Priscil·la.

17. DIJOUS

Sant Antoni (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 3,7-14 / Salm 94 / Marc 1,40-45
SANTORAL: Leonil·la, mr.; Rosalina de Vilanova, rel.; beat Teresi Olivelli, mr.

18. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 4,1-5.11 / Salm 77 / Marc 2,1-12. Urgell: *Sant Jaume Hilari Barbal (ML), Vermell.*
SANTORAL: Margarida d'Hongria, rel.; Prisca, mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.; Volusià, b.

19. DISSABTE

Santa Agnès (MO), Vermell. Lectures: Hebreus 4,12-16 / Salm 18 / Marc 2,13-17
SANTORAL: Canut, rei; Gumersind i Serveu, mr.; beat Jaume de Sales i comp., mr.; Màrius, Marta, Audifaç i Àbac, mr.; Pia i Germana, mr.

El Sant 17 GENER

Beat Teresi Olivelli

Les situacions més tràgiques de la vida posen l'home davant de la disjuntiva d'haver de triar. El cristià es veu empès a optar definitivament per l'alliberament de Crist o per l'esclavitud del mal. El nostre beat d'avui, Teresio Olivelli (1916-1945) es va deixar transformar per Crist fins a l'extrem.

Fill d'una família molt religiosa del nord d'Itàlia, els seus principis conservadors el van dur a militar en organitzacions feixistes, a obtenir càrrecs en el règim de Mussolini i a tenir contactes amb l'Alemanya nazi. El beat Teresi Olivelli estava convençut que el feixisme podia ser reformat des de dins pel cristianisme. Conseqüent amb aquestes idees, l'any 1941 es va allistar voluntari al front rus, experiència que el va marcar profundament. De nou a Itàlia, va abandonar la militància feixista i es va negar a tornar al front, per la qual cosa va ser detingut. Va aconseguir escapar i es va allistar a la resistència catòlica i als partisans antifeixistes fins que va ser arrestat. Va passar per diversos camps de concentració, on va assistir materialment i espiritualment els altres presoners fins a donar la vida per ells. Beatificat l'any passat pel papa Francesc.

Les quatre santes intencions

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

El fonament de la Pregària dels fidels és la mateixa mort del Senyor; l'Església prega per tot i per tothom perquè no hi ha res ni ningú pel qual el Senyor no hagi donat la vida. Perquè la salvació de Crist és universal, també ho és la pregària de la seva Església. Tot està cridat a la salvació i al Regne de Déu. Per això en la celebració del Divendres Sant la Pregària dels fidels ocupa un lloc rellevant i té un valor paradigmàtic.

Encara que no existeixi un llibre litúrgic *stricto sensu* on hi siguin consignades les intencions de la pregària, no vol dir que el Missal no doni indicacions i models per realitzar-la, ja sigui sobre el seu contingut com l'ordre en què s'han de proposar. Sovint fem subsidis litúrgics que presenten models de pregària deficitaris des del punt de vista litúrgic. En primer lloc, només hi ha d'haver quatre intencions, ni més ni menys. La primera per l'Església, la segona pel món, la tercera pels qui sofreixen i la quarta per la comunitat dels fidels que celebra l'Eucaristia. No hi són permeses formes autoreferencials (aquestes no van mai cap a Déu), ni formes ideològiques. L'Església no prega per idees sinó per persones. Recordem-nos del Cànon romà: està ple de noms.

Quan la Pregària dels fidels deixa de ser una veritablement universal i cau en formes convencionals i plenes de subjectivisme esdevé una repetició rutinària en la qual res del que s'hi diu ja no és escoltat ni regut. En les quatre intencions hi

cap tot el que es vol pregar: les múltiples necessitats eclesials, l'ordre temporal, el sofriment del món i la mateixa comunitat. En la primera la comunitat se sent en comunió amb tota l'Església (local i universal), en la segona en el destí del món (res del que és humà més aliè), en la tercera, pel món del sofriment, del dolor i dels descartats. I finalment, en la quarta, humilment per si mateixa. No cal esmentar-ho tot; «Déu ja sap de què tenim necessitat». El nombre de quatre sempre és suficient. El llenguatge ha de ser sobri, precís, com un toc d'atenció, com un recordatori.

Mai no s'ha de fer servir la Pregària dels fidels per transmetre idees, ni menys perquè sigui com una mena de noticiari setmanal. El més important no és tant la intenció en la qual es convida a pregar, sinó la resposta dels fidels. Allí exerceixen la seva condició de poble sacerdotal. En la pregària dels fidels exerceixen el seu sacerdocí, més superior que el sacerdocí ministerial. Per això és recomanable que la resposta sigui cantada. La Pregària dels fidels ha de ser gelosament estimada pels laics. Ells tenen dret a una proclamació correcta i audible de la Paraula, també a una predicació ben feta i significativa, com també a una Pregària dels fidels que no sigui un rotllo, que per més bona voluntat que s'hi posi al final esdevé monòton i sense significat. Parem atenció quan escollim els subsidis litúrgics i quan els elaborem nosaltres. Que la comoditat no ens perdi.

Imatge de l'espectacle «Racistànic».

Santa Coloma de Gramenet celebra la seva patrona

XAVIER PRADO

El 31 de desembre passat la parròquia i la ciutat de Santa Coloma de Gramenet van celebrar la seva patrona.

A la vetlla es va representar *Racistànic*, un espectacle alegre, dinàmic i provocador. Gairebé un centenar d'infants, joves, i adults, la Coral i un equip tècnic, sota la direcció de Miguel Ángel Pérez Sánchez, van escenificar un tema actual: l'acollida als refugiats. Es tornarà a representar el dissabte 19 de gener, a les 18.30.

Música, cants, balls i un bingo tenen lloc en un creuer idíl·lic que representa l'Església d'avui. Fins que es troben una pastera amb

L'acollida als refugiats és el tema de l'espectacle «Racistànic»

refugiats i es provoca una controvèrsia entre la tripulació: fer-los pujar o no fer-los pujar. Un simple gest que canvia vides: acollir o rebutjar. S'hi discuteixen boniques raons. I apareix la Coloma, que va ser víctima de la intransigència i de la intolerància i, això no obstant, és una persona que vol acollir perquè se sent acollida.

Acte religiós

L'eucaristia del 31 de desembre va ser l'acte religiós central. Aquest ofici de festa major és molt antic i amb gran arrelament popular, especialment entre els nascuts o criats aquí des de petits. Entre altres, hi van participar les autoritats locals i quinze sacerdots que han exercit el seu ministeri en aquesta església i a l'arxiprestat.

Finalment, com que santa Coloma era amiga dels animals i com que la seva iconografia la representa amb un colom i una ossa, el diumenge 20 de gener, a les 12.00, es farà la benedicció d'animals de companyia a l'atri de l'església major. Una cita per aprofitar.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Models actuals?

Diuenge de la Sagrada Família vaig seguir la missa per televisió i va predicar un bisbe. Ho va fer molt bé i va parlar clar sobre la família de sempre, fonamentada en el matrimoni de per vida, amb fills. Ara bé, aquest model no sé si és gaire vàlid per a la gent jove. Tinc nets i cap està casat. Alguns viuen en parella fa temps. Jo els dic que s'han de casar però em diuen que hi ha molts models de família. Com ho veu?

Penso que el projecte de Jesús sobre la família és vàlid per a tots els cristians, siguin d'una generació o d'una altra, siguin més joves o més grans. Amb això dels models cal anar amb molt de compte. Si falsificar una moneda porta contratemps, ja no diguem el que comporta falsificar realitats fonamentals com el concepte de la vida humana, la seva dignitat, la família. Més que models diferents hauríem de parlar d'antropologies diferents, conceptes de la persona humana molt variats i sovint contradictoris i incompatibles amb una visió de la persona fonamentada en l'Evangelí. Fins fa uns anys podíem establir una cert paral·lelisme i continuïtats entre visions de la persona, del matrimoni i de la família provinents de la fe cristiana i d'una realista reflexió filosòfica. Ara ens trobem conceptes que sota la mateixa denominació són totalment equívocs, és a dir, que res tenen a veure. Potser els cristians haurem d'encunyar una nova terminologia per referir-nos a realitats en què tots estàvem més o menys d'acord però que ara ja tenen continguts molt diferents. Els cristians, de model de família, només en tenim un i és el que correspon al disseny de Déu. La Sagrada Família de Natzaret n'és una icona preciosa: una comunitat de vida i amor, formada per la mare, el fill i el pare, que es va construint harmoniosament en les virtuts domèstiques: amor, servei, perdó, educació, treball, silenci, respecte, acolliment mutu... I en el fons, és el que el cor de la persona aspira de veritat. Per això no hem de defallir en anunciar aquest «evangelí de la família» perquè pugui continuar inspirant vides reeixides i sigui llum per a les noves generacions. I el millor anunci, no ho dubtem, és el testimoni de famílies concretes que ho viuen a fons i amb joia.

PER ENVIAR CONSULTES
AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

La «cultura del que és més còmode»

No passa dia que no hi hagi un «nou invent», sense «cultura nova». Ara es comença a parlar de la «cultura del que és més còmode». I és que hi ha molts analistes que ens parlen que una de les obsessions del Nou Ordre és «destruir els valors cristians», que han estat els elements bàsics en la nostra civilització. I és clar, si ens quedem sense els valors cristians, que sostenen els fonaments de la transcendència, aleshores, la societat escollirà el més còmode. I per això, a poc a poc, neix i s'imposa aquesta «cultura de la comoditat», al marge de principis i de valors. A més, alguns analistes denuncien que vivim l'apogeu d'aquesta transformació cultural, en bona part, degut al silenci i a la incompareixença dels que defensem aquests valors, que mirem cap a una altra banda, davant de la profunditat de la crisi que vivim. Clarament, es denuncia el nostre «silenci còmplice».

Aquesta postal només recull el tema, justament, quan se'ns presenta la «pujada de gener», difícil, aclaparadora i, en molts casos, esgarrifosa per a moltes persones. I què tenen a veure les noves «cultures» amb tot això? Potser, molt. Perquè en els engranatges del que és «més còmode» hi llisca una «deshumanització» alarmant. I s'eclipsen dignitats i s'obliden «les persones».

Les recents eleccions andaluses comencen a passar factures i a replantejar objectius i camins. Per això és bo, com se'ns exigeix als periodistes, «saber bé què passa, per què passa el que passa i per què no passa el que ha de passar».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Manipulació de la informació

Avui dia vivim de manera tan accelerada que no ens podem aturar a donar a cada cosa el seu temps per tal que siguem capaços de pensar i decidir per nosaltres mateixos.

Aquesta manca de temps, juntament amb l'aparició d'internet i diversos mitjans, ens ha portat a una nova societat molt més informada. Ara bé, com més informació disponible tenim, menys valor li donem, perquè al final tots acabem llegint i escoltant allò que ens satisfà o que manifesta les idees que professem.

No és que llegim menys, sinó que llegim diferent, ràpid i malament. I aquest excés d'informació ens porta a la desinformació. Aniquila la nostra capacitat de crítica, que es converteix en un poderós element de manipulació amb el qual els estats i els poders fàctics han trobat el seu espai per ocultar la veritat i convertir-nos en espectadors més que no pas en actors.

Com comenta el sociòleg britànic Scott Lash, el valor de la informació s'ha acabat convertint en quelcom efímer i immediat sense lloc per a la reflexió.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

La llibertat d'expressió no està en qüestió

La llibertat d'expressió no està en qüestió i gaudeix d'una acurada protecció en el nostre sistema jurídic. Per contra, l'eliminació d'aquests tipus penals, en el context d'un ús irresponsable de les xarxes socials, pot contribuir a enrarir més el clima de convivència a la nostra societat.

Deixar les víctimes dels atemptats terroristes sense protecció o donar carta blanca als delictes d'odi contra les religions posa la societat espanyola, deficitària d'una adequada sensibilitat davant d'aquestes matèries, en la deriva del tot s'hi val. Una deriva que portarà, sens dubte, conseqüències nefastes.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Defensar la vida

Ha estat notícia la mort de la gossa Sota per trets d'un guàrdia urbà a Barcelona després que li mossegues el braç. Cada bàndol defensa la seva part. Els animalistes denuncien el fet i es manifesten per aquest maltractament animal. El guàrdia al·lega que va ser en defensa pròpia, ja que va ser agredit prèviament pel gos.

Al nostre país cada dia es maten impunement prop de 300 éssers humans al ventre matern. En aquests casos els no nascuts no han agredit les seves mares, però se'ls aniquila amb una injecció salina o amb una píndola abortiva, que són trets precisos. No és notícia a la televisió ni als diaris. Ens hi hem acostumat i quan grups pro vida denuncien aquesta barbàrie se'ls ignora o tracten de boicotejar les seves manifestacions.

Es legisla per «regular» l'assassinat. És comparable aquest crim amb el fet de la gossa Sota? Defenso la vida, però hi ha prioritats.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Francesc Torralba presenta el seu darrer llibre, «Món volàtil»

«El cristianisme, tal com l'hem conegut, s'ha volatilitzat»

CARME MUNTÉ

El filòsof i teòleg Francesc Torralba, en el seu darrer llibre *Món volàtil* (Columna), ens convida a contemplar un paisatge alpí. Hi veiem roques, un riu i núvols. La roca és el símbol visible de la solidesa. El riu expressa la fluïdesa, el canvi, la mobilitat. El núvol, símbol del que és vaporós, és el més inestable i volàtil. Doncs és aquí, en un núvol que s'esvaeix en l'aire, on s'insereix el món d'avui. El món és volàtil, sí, com indica el títol del llibre, però la humanitat continua anhelant una certa solidesa que li doni confiança i esperança de present i futur.

El món líquid de Zygmunt Bauman ha donat pas al món volàtil o gasós. Com s'ha esdevingut el canvi?

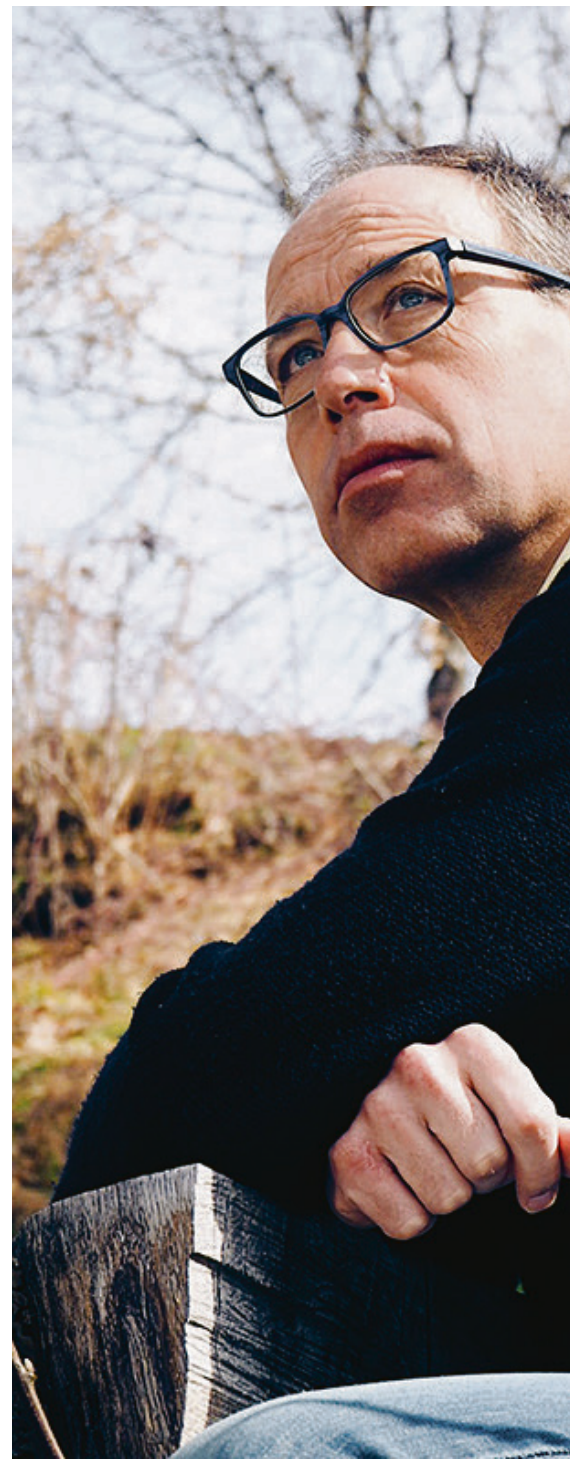
La metàfora de Zygmunt Bauman descriu molt bé un món en què tot està en moviment, és inestable i canvia ràpidament. Però és que ja no vivim en un món líquid, sinó volàtil. I un món volàtil és un pas més, perquè la volatilitat és molt més inestable i efímera. Volatilitzar-se és desfer-se en l'aire en fragments diminuts fins a desaparèixer.

Què genera aquest món volàtil en l'ànim de les persones?

Genera molt neguit, angoixa i desassossec perquè no sabem a què atendre'ns. L'any que ve treballaré a la mateixa empresa?, tindrè la mateixa parella?, podré pagar la hipoteca? El món volàtil no és un lloc confortable on viure. Les persones necessitem terra ferma, un centre de gravetat, seguretats i afectes incondicionals.

Ha esmentat les relacions laborals i personals, i les ideologies i les creences? També s'han volatilitzat?

Exactament, la volatilitat no afecta només les realitats materials, sinó també les immaterials: valors, creences i ideals. Avui dia estem davant d'identitats efímeres. Tot canvia molt acceleradament i digerir aquests processos és molt complex. Les persones grans ho pateixen molt. Veuen que un món s'ensorra i això els genera una gran tristesa,

sobretot en el terreny religiós i polític.

El cristianisme, una religió sòlida de més de 2.000 anys d'història, com es mou en un món volàtil?

Les tradicions espirituals i religioses, particularment el cristianisme, ofereixen una terra ferma, un centre de gravetat on agafar-nos quan tot trontolla. El cristianisme ens adverteix del caràcter efímer i contingent de tot, cosa que vol dir capacitat de desaferrament i deseiement. El que passa avui dia és que experimentem incòmodament la volatilitat. Donàvem per fet que les tradicions s'anirien transmetent de pares a fills, però observem que es volatilitzen moltes

«El món volàtil no és un lloc confortable on viure.

Les persones necessitem terra ferma, un centre de gravetat, seguretats i afectes incondicionals»

«Donàvem per fet que les tradicions s'anirien transmetent de pares a fills, però observem que es volatilitzen moltes manifestacions populars i culturals del cristianisme»

Foto: Francesc Torralba és filòsof i teòleg.

manifestacions populars i culturals del cristianisme. L'Església ho viu incòmodament perquè l'obliga a identificar què és l'essencial del missatge i encarnar-se en un món volàtil, i això és molt complex.

La religió adopta fórmules del món volàtil?

Apareixen noves formes d'espiritualitat, de tranquil·litat de l'ànima i d'assossegament, molt lligades a la volatilitat. L'emergència de les meditacions transcendents, zen o *mindfulness* és una mena de reacció a la volatilitat. Davant del desassosseg, l'acceleració, la saturació i la dispersió, necessitem moments d'autocentrar-nos i d'aïllament, per endreçar les emocions i els pensaments, i no perdre el control emocional. Aquesta és l'explicació de l'auge i emergència d'aquestes espiritualitats que són molt diferents de l'espiritualitat cristiana.

En quin sentit?

L'espiritualitat cristiana és la resposta a una crida, a una Paraula que em commou, que m'afecta, que de vegades em consola mentre que d'altres em causa un profund neguit. Per tant, no és una espiritualitat del confort, és una espiritualitat cristocèntrica, que té com a centre la Paraula, que després d'escoltar-la i meditar-la s'ha de traduir en la pràctica. En canvi, aquesta espiritualitat emergent és com un petit refugi, una bombolleta per mantenir un mínim d'equilibri emocional i mental en un món tan summament volàtil. La vivència espiritual s'està convertint més en un refugi després de la batalla que en un motiu per sortir a l'encontre de l'altre.

Politeisme espumós

Vostè parla de politeisme espumós. Quin és el déu del món volàtil?

Avui dia, majoritàriament, hi ha un politeisme espumós format per déus efímers: esportistes, cantants, actors, actrius... Generen processos d'imitació, de mimesi, però són tan efímers com ho és una empresa en un context de crisi o com la reputació d'un personatge públic. Les divinitats efímeres no ens resolen res ni ens donen cap resposta, són totalment passatgeres, només ens entretenen.

El món volàtil també té com a conseqüència la recerca de falses seguretats i, per tant, l'auge dels fonamentalismes?

Portada del llibre, editat per Columna.

El qui té mercat en el món volàtil és el qui ofereix un paquet de seguretats, una terra sòlida i una brúixola per orientar-se. En l'àmbit religiós, veiem grups molt emotivistes que volen salvar els ciutadans de la inquietud i del desassosseg. El cristianisme no es pot presentar així, seria fer-ne un ús instrumental. El cristianisme ens obliga a sortir a la intempèrie. No n'hi ha prou de tocar les campanes i esperar que vingui la gent, perquè és que no venen. El cristianisme, tal com l'hem conegut, s'ha volatilitzat.

Aquesta Església en sortida de la qual parla el papa Francesc, com es concreta exactament?

Hem d'anar a entorns on no som ben rebuts, com per exemple el món dels joves. Tindrem molta feina, primerament, per desconstruir els prejudicis. Molts joves que tinc a l'aula relacionen Església amb un club de pederastes. Ara bé, hem de ser capaços de mostrar una altra cara de l'Església. En aquesta espiritualitat de sortida caldrà molta imaginació, audàcia, força, saber escoltar i ser tolerant al fracàs.

Vostè parla de la volatilització de les grans paraules. El cristianisme és un lloc on recuperar el mot perdut?

Torralba és professor de la Fundació Blanquerna – Universitat Ramon Llull.

«Hem banalitzat paraules d'una gran fondària, i amb aquest llenguatge tan epidèrmic anem construint la nostra vida»

Per descomptat! Si una cosa valoro especialment de l'evangeli és la profunditat i fondària que tenen alguns mots. Per això, m'inquieta profundament com aquesta fondària es volatilitza i banalitzem determinats mots i conceptes, fruit de l'actual cultura de masses digital. Hem confós la felicitat amb el plaer, amb el confort i amb el benestar material. La llibertat s'ha reduït a escollir entre pizza *margherita* o napolitana. Hem banalitzat paraules d'una gran fondària, i amb aquest llenguatge tan epidèrmic anem construint la nostra vida.

Esperança

Quins reptes podem afrontar en un món volàtil caracteritzat per l'individualisme?

Hi ha molta gent decebuda per haver-se compromès en un partit polític, en un sindicat, en una associ-

ció o en una empresa. Quan aquest projecte s'ha volatilitzat deixa darrere seu un rastre de rancúnia, de ressentiment i d'amargor. Els joves avui no es vinculen. Costa el compromís polític però sobretot religiós. Sí que es comprometen en l'àmbit social, perquè almenys hi veuen uns efectes directes. Això és molt dramàtic perquè només hi ha canvi si hi ha persistència i col·laboració intergeneracional.

Després del diagnòstic que fa al llibre, caracteritzat per un cert pessimisme, vostè fa una crida a l'esperança.

Hi ha esperança perquè tot és molt volàtil però roman el desig d'un món millor, de ser estimat i de construir una societat justa i fraterna. I aquest anhel el veig tant en les persones joves com en les grans. Ara bé, només podem canviar la situació si passem de l'individualisme a la comunitat i si sumem el vincle intergeneracional. L'expertesa dels adults sumada a la força, l'energia i la indignació dels joves pot ser un nexa poderosíssim, que no cultivem prou.

Com a filòsof, teòleg i professor universitari, se sent cridat a aportar solidesa?

La missió dels professionals que influïm en les generacions joves és ajudar-les a pensar, a qüestionar-se tot allò que donen per fet i restablir el valor i la fondària dels mots. Això vol dir, d'una banda, un treball filològic, d'estima de la paraula, i de l'altra, filosòfic, d'aprofundiment en el seu significat. Hem de dotar de contingut aquests mots perquè les nostres converses i la vida en general tinguin més qualitat, perquè el nostre pensament sigui més profund i perquè les nostres decisions polítiques no siguin populistes ni estiguin basades en la ignorància, l'estupidesa i el messianisme.

Twitter és l'entorn per antonomàsia del món volàtil?

Certament, Twitter és impulsiu, emotiu, reactiu, un entorn on s'envien missatges a cop calent. És una claveguera d'emocions tòxiques. I això no obstant, hi hem de ser. Al si del Pontifici Consell per a la Cultura, del qual soc consultor, vam debatre sobre si el Sant Pare havia de ser present a Twitter. La resposta va ser que sí. L'Encarnació és un principi que ens obliga a entrar al fang i baixar a l'arena. Ens hem d'encarnar en els contextos on som. És el que sempre ha intentat fer el cristianisme.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

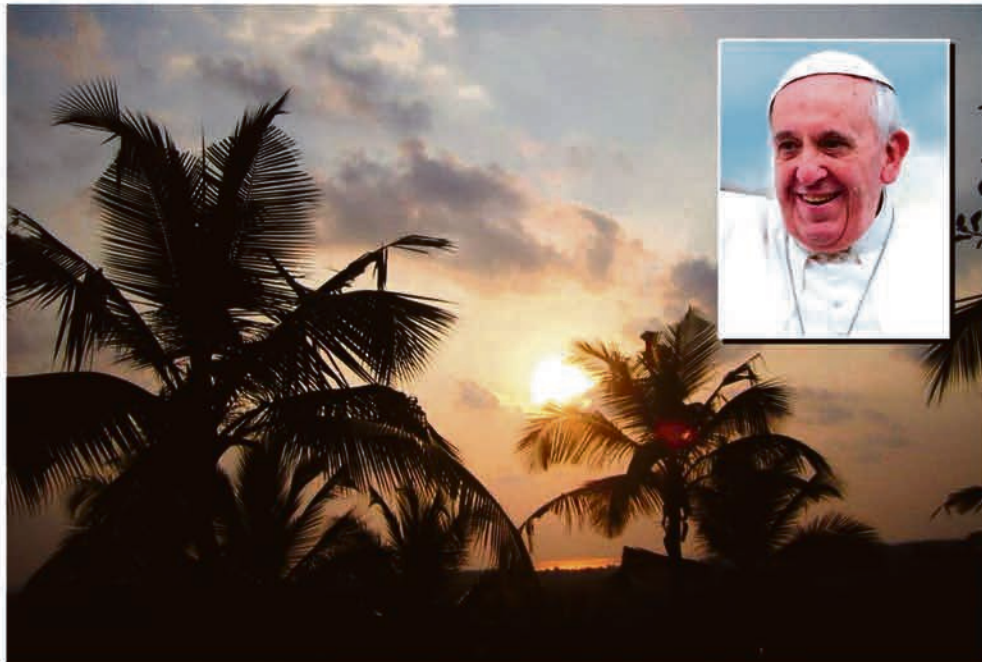
Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

26 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «Laudato Si'» — «Lloat sigueu»—

46 L'EGOISME de l'ésser humà és un problema greu

Si ens convertim en el centre de tot, i ho posem tot al servei dels nostres propis interessos ignorant les necessitats dels altres, el progrés de tota la humanitat mitjançant l'exercici de la solidaritat es converteix en un somni que mai no esdevindrà realitat.

En examinar els resultats de les *Cimeres Mundials* sobre el canvi climàtic, observem que el procés d'arribar a acords que responguin a les exigències del bé comú ha de superar la dificultat de sacrificar els interessos de cada país. És a dir, l'egoisme dels ciutadans es reflecteix en els portaveus dels diversos països, i el bé comú difícilment es converteix en l'objectiu que entre tots han d'assolir.

Malgrat això, **el cor humà és capaç de sobreposar-se als instints egoistes i d'obrir-se generosament als altres; és a dir, podem sortir de nosaltres mateixos i anar a l'encontre de l'altre.** Aquest principi també s'hauria d'aplicar quan els qui representen els països més poderosos del món es reuneixen per adoptar decisions que beneficiarien els més pobres, encara que comportessin un sacrifici per als més rics. «*La Carta de la Terra (la Haia, 2000) invità tothom a deixar enrere una etapa d'autodestrucció i a començar de bell nou, però encara no hem desenvolupat la consciència universal necessària per fer-ho possible*» (LS 207).

En aquest context, és lògic que ens preguntem: Quins resultats pràctics s'aconseguiran en compliment dels acords adoptats pels 195 països que participaren en la *Cimera de París* celebrada l'any 2015? **Tan sols una preocupació desinteressada pels altres, que comporta el rebuig de tot tipus d'egoisme, ens permetrà la pràctica d'una solidaritat que arribi a tothom, sobretot als més necessitats.**

Tan sols serem capaços d'emprendre un nou estil de vida si aconseguim superar el nostre individualisme. «*La preocupació desinteressada pels altres, i el rebuig de tota mena d'egocentrisme i d'egoisme, són essencials si realment volem*

tenir cura dels nostres germans i germanes i del medi ambient natural. [...] **Si aconseguim superar l'individualisme serem capaços de desenvolupar un estil de vida alternatiu i provocar canvis significatius en la societat»** (LS 208).

47 El canvi d'hàbits requereix un gran esforç en L'EDUCACIÓ

Alguns joves mostren una consciència ecològica admirable. Malgrat això, se'ls veu incapaços de frenar i dominar el seu afany de consumir. Aquest comportament mostra una incoherència i fins i tot una immaduresa difícils d'explicar.

La gravetat de l'actual crisi ecològica, que és alhora una crisi de caràcter cultural, exigeix decisions que comporten l'adopció de nous hàbits per part de tots els ciutadans, sense excepcions. Si això és així, **ningú no qüestionarà que l'educació hi ha de jugar un paper rellevant.** «*Molts saben que el progrés actual i la mera acumulació d'objectes i plaers no basten per donar sentit i satisfacció al cor humà, però no se senten capaços de renunciar a tot allò que el mercat els ofereix*» (LS 209).

Molts joves mostren una sensibilitat ecològica i un esperit generós que sovint no són fàcils de descobrir en els adults, que tenen més dificultat a l'hora de canviar el seu estil de comportament. Al capdavant, ens trobem davant el que, amb tota la raó del món, podem qualificar d'un autèntic *desafiament educatiu*.

El canvi d'hàbits requereix educació, i ara cal que posem l'accent en la importància d'una *educació mediambiental* que garanteixi que, al llarg de tota la vida, els ciutadans aprenguem a comprendre i acceptar el profund significat de **l'ètica ecològica**. «*L'educació ambiental hauria de disposar-nos a fer el salt cap al transcendent, des d'on l'ètica ecològica adquireix el seu sentit més pregon*» (LS 210).

L'educació mediambiental no haurà de consistir en la transmissió de coneixements als alumnes perquè aquests els aprenguin i, així, sàpiguen de què va la cosa. Es tractarà d'assegurar que tots adquireixin i desenvolupin les *competències personals* que els garantiran la pràctica d'una **ciutadania ecològica**; això comportarà l'adopció d'uns hàbits i la realització d'unes pràctiques que repercutixin eficaçment en la protecció del medi ambient. «*Si ho fem per motivacions profundes, el fet de reutilitzar una cosa en lloc de llençar-la ràpidament pot ser un acte d'amor que manifestarà la nostra pròpia dignitat*» (LS 211).

«*L'educació mediambiental es realitza en àmbits molt diversos: l'escola, la família, els mitjans de comunicació, la catequesi, etc. Una bona educació escolar en la infantesa planta unes llavors que poden produir fruits al llarg de tota la vida*» (LS 213).

- Quins coneixements has adquirit, pel que fa a la *ciutadania ecològica*, en els anys d'escolarització?
- Analitza els teus hàbits de consum i cerca alternatives d'actuació a partir de criteris de *responsabilitat ambiental*.

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

Baladriga balear.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els plàstics afecten molts animals de vida marina

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Em direu que soc reiteratiu. Per què parlo tantes vegades de la contaminació provocada pels plàstics? No en faig un gra massa? Potser sí. Però havent-me trobat amb un article que parla de les espècies animals que en pateixen els efectes no he pogut resistir a la temptació de dir-vos-en alguna cosa. Crec que és prou interessant de saber-ho.

Com sabeu, els plàstics triguen molt a degradar-se. El que fan sovint els llançats al mar és esmicolar-se en trossets petits que poden ser ingerits per peixos, tortugues, musclos, ocells de vida marina... amb el consegüent dany en els seus estómacs i fins i tot en la vida. Dels plàstics llançats al mar se n'han trobat residus en els estómacs de més de 700 espècies de vertebrats marins.

Pel que fa als ocells que viuen del que els dona el mar, ens trobem, per exemple, que els albatros de Laysan (Hawaii) es veuen amenaçats d'extinció perquè els seus pollets s'estan morint per la ingestió de plàstics que els bloquegen el sistema digestiu.

Els catxalots, que solquen el fons del mar, s'ha vist que ingereixen de vegades plàstics que els obstrueixen l'obertura que comunica l'estómac amb l'intestí.

La directora Elsa Jiménez, de la Fundació per a la Conservació i Recuperació d'Animals Marins (CRAM), diu de les tortugues que entren al

recinte que té el CRAM al costat de la platja del Prat, que més de la meitat excreten plàstics al cap de pocs dies d'haver-hi ingressat. Pel que fa als musclos, una investigació promoguda per la Universitat Autònoma de Barcelona ha comprovat que partícules de plàstic els causen mals genètics, en els aparells respiratori, digestiu i immunològic.

I del ocells marins de casa nostra hem de dir que l'estudi que n'ha fet l'equip de Jacob González-Solís ha mostrat, després de dissecionar 400 exemplars de 10 espècies procedents de captures accidentals en activitats de pesca, que en gairebé totes les espècies s'hi troben individus amb fragments de plàstic a l'estómac. Hi ha tres espècies de baldrigues al nostre Mediterrani, que ja es veuen en perill d'extinció, sobretot la balear. Entre un 50 i 80% de les investigades tenien plàstics a l'estómac. Això fa témer per la seva supervivència perquè tenen una capacitat més baixa de regurgitar que altres ocells que encara es defensen en el cas d'haver ingerit plàstics, com per exemple les gavines que només presentaven plàstics en un 5%.

I la llista no s'acaba aquí. Oi que tot això fa pensar? Crec que tots hem de posar-hi el nostre granet de sorra per aconseguir que no hi hagi tanta contaminació de plàstics i evitar que se'n llencin tants als oceans.

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA

Arxiver dels caputxins

En aquest article us vull parlar de les propietats gastronòmiques i remeieres d'alguns bolets. Els fongs, o bolets, per desenvolupar-se necessiten un peculiar nivell d'humitat i escalfor. Solem trobar-los de manera força abundosa a la brossa del bosc a les tres setmanes d'haver plogut. Per exemple, la pebrassa o pebràs (llat., *Lactarius piperatus*; cast., *pebrazo*), que és un dels fongs més comú en els alzinars, rouredes i boscos obacs de casa nostra i és un bolet blanc de gust una mica picant, essent particularment deliciós fet a la brasa amb branques de bruc.

El pebràs és un dels fongs més primencs, car comença a fer-se en les darreres setmanes de l'estiu i, ja des de l'antigor, s'emprà amb provada eficàcia en la medicina popular i monàstica com a antibiòtic natural. Recentment s'ha demostrat l'eficàcia del pebràs quan s'aplica en els casos d'inflamació de les vies urinàries.

Tanmateix, un dels bolets més populars i estimats en la nostra gastronomia és el rovelló (llat., *Lactarius deliciosus*; cast., *níscalo*); un fong de color ataronjat que ja ingerien en els àpats—anomenats *convivium*— els antics romans. El seu nom, *rovelló*, prové de l'acte de tallar-los quan el bolet segrega un suc

de color ataronjat que recorda molt el color oxidat del rovellat. El rovelló sol fer-se en boscos mixtos, especialment de pi i matolls, i acostuma a defugir els terrenys amb un excés d'aigua. Aquest bolet té un perfum boscà molt suau i la seva carnositat és dolça, compacta, densa. És un fong molt ric en l'aportació de minerals, i estudis recents de caràcter científic han demostrat que és molt apte per reduir els nivells de colesterol.

El rovelló, tanmateix, es veu molt afectat pels processos creixents i decreixents de la lluna i, força sovint, se sol trobar corcat. En canvi, els rossinyols i les trompetes (llat., *Cantharellus cibarius* i *Craterellus cornucopioides*) ostenten els primers un barret en forma d'embut de color groc d'ou i són força rugosos, mentre que les trompetes són cendroses tirant a negre. Ambdós comparteixen la particularitat de no corcar-se i de ser uns bolets que poden ser collits en òptimes condicions força dies després del seu naixement, essent aptes per confitar amb sal i, sobretot, per ser assecats al sol per, després, incorporar-los en els guisats de carn i també per adobar la pasta eixuta. A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les propietats remeieres del riber o groseller.

TRADICIONS REMEIERES

Alguns bolets són medicinals

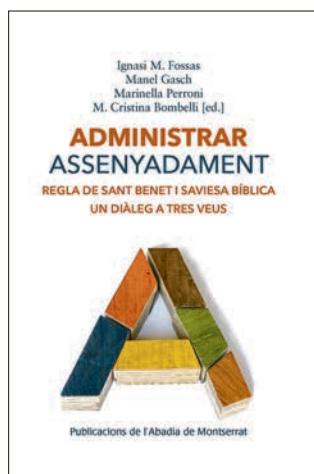
Trompetes de la mort («*Craterellus cornucopioides*»).

JOSÉ ANTONIO PAGOLA

Anunciar Déu avui com a bona notícia
Claret, 2018, 168 pàg.

L'evangelista Marc diu que Jesús recorria els pobles de Galilea «proclamant la bona notícia de Déu». Als qui vivim enmig d'una societat descreguda, el fet ens sorprèn. Com va poder Jesús anunciar Déu com a bona notícia? És probablement la pregunta clau per imprimir la direcció adequada a l'acte evangelitzador en la societat actual.

AUTORS DIVERSOS

Administrar assenyadament
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2018, 202 pàg.

Tres «savieses» dialoguen entre elles: la bíblica, la monàstica i l'empresarial. Les reflexions d'aquest llibre són el resultat d'aquest fructífer diàleg, dut a terme en el marc excepcional del monestir de Montserrat. Es tracta de tres àmbits molt diferents i, aparentment, difícils de conciliar, però que poden enriquir-se mútuament.

Llibres més venuts el mes de desembre

PAPA FRANCESC-FERNANDO PRADO

La força de la vocació
Editorial Claret

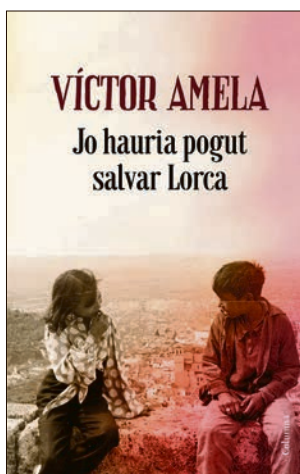
LLUÍS DUCH

Sortida del laberint
Fragmenta Editorial

BORJA DE RIQUER (director)

Història Mundial de Catalunya
Edicions 62

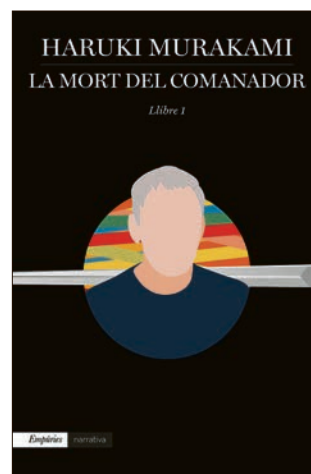
+claret

VÍCTOR AMELA

Jo hauria pogut salvar Lorca
Columna, 2018, 458 pàg.

Manuel Bonilla, camperol de La Alpujarra, confessa un dia al seu net Víctor, d'onze anys, que ell hauria pogut salvar Federico García Lorca. Així arrenca la història real que travessa els silencis de dues famílies des del 1936, una peripècia que sobrevola set decennis des de la Granada de la guerra fins a Barcelona, en un relat embastat per la llum del poeta.

HARUKI MURAKAMI

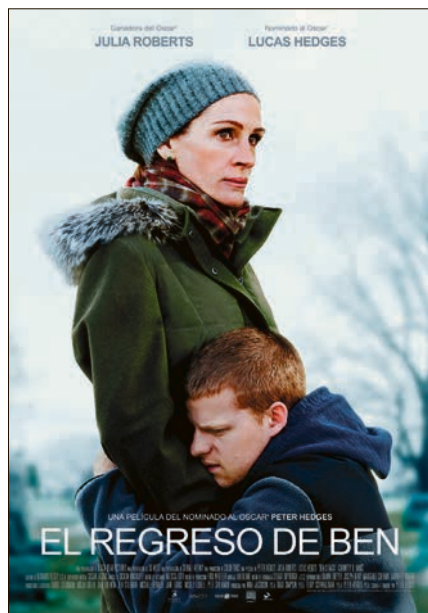
La mort del comanador
Empúries, 2018, 432 pàg.

Arran de l'abandonament de la seva dona, un pintor, que busca què pintar per reflectir aquest sentiment de pèrdua, se'n va a viure a una casa aïllada al mig de la muntanya que pertany al pare d'un amic seu, un famós pintor que ara viu retirat en una residència. De cop, a les nits, comença a sentir el so d'una inquietant campana que no sap d'on ve.

CRÍTICA DE CINEMA

MONTSERRAT CLAVERAS

Dra. en Història de l'Art i professora de Religió

EL REGRESO DE BEN

DIRECCIÓ: Peter Hedges

INTÈRPRETS: Lucas Hedges, Julia Roberts, Kathryn Newton, Emily Cass McDonnell

MÚSICA: Dickon Hinchliffe

GÈNERE: drama

98 minuts

Estats Units

L'amor d'una mare coratge

El regreso de Ben és el drama d'una mare i un fill que passa en un temps «real» de 24 hores. En Ben és un jove que té problemes amb les drogues. La Holly és la mare que farà l'impossible per salvar el seu fill de l'addicció.

Un vespre, abans de Nadal, en Ben torna a casa, del centre on està internat, on és acollit amb poca alegria i amb poca il·lusió, més encara, amb una certa recança per la seva germana, més petita, i pel seu padrastre. La mare, en canvi, li dona la benvinguda amb els braços oberts, i no només literalment parlant, malgrat que intueix que pot portar problemes.

La presència d'en Ben a casa és motiu d'una forta crispació entre els membres familiars adults, els petits ràpidament són apartats de la història. La mare ha de procurar per tota la seva família. Està contenta alhora que previnguda.

La mare creu que és un bon noi, el que no sap és si ha tornat a casa curat o encara no ho està. Qui ho sap és ell mateix, en Ben, quan s'adona que al seu voltant hi ha múltiples situacions que el poden dur a enganxar-se de nou als estupefaents. En Ben vol deixar les drogues però veu que li costa molt, que, fàcilment, pot tenir una recaiguda.

El director va viure un drama semblant i aquesta és una de les raons per les quals va rodar aquest

film. La seva mare era alcohòlica i va ser la seva madrastra qui li va donar l'ajuda emocional, personal i familiar, fins que la mare es va recuperar. A la pel·lícula també és la mare qui vol fer canviar la realitat, la dura realitat, del seu fill i per extensió de la seva família (i també d'altres famílies que viuen d'una manera o altra el drama de les drogues).

Com qualsevol altra mare, no vol deixar perdre el seu fill, malgrat que està entre ell i els perills que comporta i la família, primera víctima d'aquests perills. Creu, fermament, que només l'amor pot fer canviar situacions que es donarien per perdudes. I potser aquest amor és, com el d'ella, el d'una mare coratge. Però és que la Holly sap què és perdre un fill i no vol tornar a passar pel mateix tràngol.

En Ben i la Holly mantenen diferents pols interpretatius al llarg de la pel·lícula però, sobretot, a partir de la meitat del film quan sembla que hi ha un gir de guió i el que s'esdevé és una investigació, la recerca i recuperació del gos de la família, en Burns. L'animal sense el qual les coses no tornaran a la normalitat.

El regreso de Ben no vol donar respostes al tema de l'addicció, ni tampoc vol erigir-se en jutge de ningú. Vol, i ho aconsegueix, veure com se senten les persones que des de posicions diferents viuen aquest drama.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

Dos bons llibres per renovar els hàbits de lectura

MARGARET MAHY

El segrest de la bibliotecària
Viena Edicions, 2018, 64 pàg.

Sempre us he fet la ressenya d'un llibre, però avui doblarem la tasca pensant que els més necessitats de lectura són els adolescents i entre ells hi ha diferents nivells de lectors.

El primer és senzill, de lectura molt fàcil, ben i molt il·lustrat, divertit, imaginatiu i alegre. Convé renovar el magatzem de contes i trobar-ne que animin els menuts a voler-ne més i més. Aquest els agradarà i, de propina, els farà estimar les biblioteques on normalment hi troben el seu espai per fer volar la imaginació, ajudats per les amables bibliotecàries que, fins i tot, poden fer l'orni si el silenci no és l'històricament perceptiu d'una biblioteca.

El segon ja és per a més grandets i he de dir que els adults també podeu gaudir d'una aventura/denúncia que encara avui és present a països on la infància és tractada com a eina barata per a feines perilloses i feixugues. En aquest volum les il·lustracions són més colpidores reforçant el que us deia de denúncia. Tot en un ambient de novel·la, per tant, la fantasia té un paper important dins la ficció, però, per desgràcia, no tan lluny com voldríem d'alguna realitat.

Aquests dos llibres, i molts més, ens han d'animar a renovar els hàbits de lectura de les futures generacions d'homes i dones que poden caure en l'avorrit món on sembla que només hi ha progrés en el guany de diners i posicions de domini. Posem a disposició dels nous cervells la bona fantasia que els faci avançar cap a una societat més amable i solidària, com la que trobareu al rerefons d'aquestes novel·les.

FRIDA MAHY

Pirates a la mar de Gel
Viena Edicions, 2018, 448 pàg.

RAUXA

Un sol amor

Les habilitats humanes són tantes i tan diverses que no hi ha ningú que excel·leixi en totes elles. Algú àgil en el càlcul mental pot no tenir facilitat per comprendre un text poètic; una persona avesada al pensament especulatiu de vegades és poc apta per a les qüestions pràctiques més elementals; i un músic inspiradíssim pot trobar-se sense saber què fer si se li posa una aixada a la mà. Som éssers descompensats. Totes les habilitats són de natura tan diferent que l'excel·lència en una d'elles no aporta necessàriament cap gran millora en la resta. I malgrat aquesta descompensació, la dignitat humana no en queda afectada. Fins i tot qui no sembla sobresortir en res i és tingut per inútil és tan persona com el millor dels genis.

En el camp de l'amor les regles són unes altres. Es presenta sota formes diferents —amistat, amor a Déu, amor conjugal, paternal, filial, fraternal...— però la natura profunda de l'amor és única, l'amor és sempre un de sol. Estimar el cònjuge, un germà o bé un amic són modalitats d'un mateix amor, d'aquí que en aquest terreny no hi pugui haver descompensació: qui excel·leix en un d'aquests amors, necessàriament ho ha de fer en tots els altres, i a la inversa; qui no estima els amics, també desconex l'amor de parella, l'amor a Déu, l'amor als fills... O s'estima o no s'estima. En l'amor no hi ha terme mig, s'hi juga tota la dignitat de la persona humana i fins la seva mateixa existència. Només s'és persona en la mesura que s'estima.

EDUARD BRUFÀU

Agenda

Barcelona

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 14 de gener**, a les 19.00, Dilluns dels Drets Humans *De la postveritat a la postdemocràcia*; els **dijous del 7 al 18 de febrer**, a les 19.00, seminari *Pot fer front el sentit del perdó al nihilisme del món actual?* amb Sergi Mas, Albert Llorca, Joan Ll. Pérez i Bonaventura Pedemonte (organitza Institut Mounier). Informació: tel. 933 172 338.

AMICS DELS ÀNGELS

El **dimarts 15 de gener**, a les 19.00, conferència *Els àngels oblidats* amb l'arxiprest Joan de l'Església ortodoxa de Barcelona (c/ Aragó, 181).

CATEDRAL

El **dimecres 16 de gener**, a les 20.00, concert d'orgue amb Josep Maria Escalona (peces de Bach) a la catedral de Barcelona.

BALMESIANA

El **dijous 17 de gener**, a les 19.00, presentació del llibre *La opció benedictina* de Rod Dreher a Balmesiana. Inscripcions: bit.ly/benedictina.

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dijous 17 de gener**, de 10.00 a 17.00, *La Regla de Sant Benet i l'empresa*; el **dissabte 19**, a les 11.30, visita guiada (www.puelles.cat).

INTERIORITAT

El **dissabte 19 de gener**, a les 10.30, espai de silenci als salesians de Martí-Codolar. Informació: elim@salesians.cat.

BETÀNIA

El **diumenge 20 de gener**, recés amb Mn. Fernando Maristany a les Missioneres Gnes. de Betània (c/ Bonavista, 37 - Cornellà de Llobregat).

NOVAHUMANITAS

Els **caps de setmana 26 i 27 de gener i 2 i 3 de febrer**, a Barcelona, sessions de formació humana *Jo i el meu passat* amb Josep Font. Informació: www.novahumanitas.org.

Girona

JOCS FLORALS

Fins al **diumenge 24 de febrer**, es poden presentar els originals als XXXVII Jocs Florals de Calella (tel. 646 130 459).

Lleida

IREL

El **dijous 17 de gener**, a les 19.30, conferència de Lola López *Viure amb altres religions* a l'IREL de Lleida.

Solsona

PASTORETS

El **diumenge 20 de gener**, a les 17.00, els Pastorets de Francesc A. Picas a l'Ametlla de Merola.

Terrassa

SANT SEBASTIÀ

El **diumenge 20 de gener**, a les 12.00, Mons. Salvador Cristau presideix la missa a la parròquia de Sant Pere i Sant Pau (Bigues) en la festa de Sant Sebastià.

Tortosa

MISSIONS

El **diumenge 20 de gener**, a les 17.00, enviament missioner a la parròquia de Sant Josep de Sant Carles de la Ràpita.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 18 al 20 de gener**, iniciació a la pregària profunda amb Xavier Melloni, s.j.; el **diumenge 27 de gener al dissabte 6 d'abril**, reciclatge en teologia i espiritualitat. Tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els joves responguin a la crida de comunicar l'alegria de l'Evangelí

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Col·laboradors d'aquesta setmana: J. M. Alimbau, Maria Balart, Pilarín Bayés, Mauricio Chinchilla, Montserrat Claveras, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Pere Fàbregues, Joan Guiteras, Antonio Gil, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Fèlix Saltor, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Rafael Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Gema Juan es carmelita descalça a Puçol (València) i va ser l'encarregada d'obrir el curs *Atrapar el temps. Repensar el temps per a una vida en plenitud*, organitzat per Cristianisme i Justícia. Aquesta religiosa ens dona algunes pistes per viure el temps d'una altra manera, descobrint la riquesa del nostre interior.

Què ensenya la vida contemplativa sobre el temps?

Podem trobar un ritme per viure que sigui bo, humà, que afavoreixi el pensament, la reflexió, la trobada... des de la meua experiència de vida contemplativa crec que no es tracta d'alentir la vida, sinó de trobar un nou ritme per viure. Cal deixar de banda tot el que és estrès, ansietat, tot el que la velocitat del món d'avui ens imposa. S'ha de recuperar la pressa per l'atenció, per ajudar la gent, per trobar-se amb els altres... hi ha coses que són urgents a les quals s'ha de donar preferència i dedicar-hi temps.

Ens obsessiona ocupar totes les hores del dia?

Multitud de coses reclamen la teua atenció perquè sempre tinguis alguna cosa a fer. Darrere de tot això hi ha un munt de consum, una manera de fer que t'enreda en moltes coses que al final no t'aportaran tant com prometen.

Això ens porta a la superficialitat?

Humanitzar el temps és aturar-se i pensar. No és que anem amb presses, és que ens hem instal·lat en la pressa. No aconseguim pensar, deixar que les coses que ens interessin ens penetrin. Tenir espais de silenci, d'atenció, d'amor, diu sant Joan de la Creu, donabéns, claredat al cap, pau al cor, molta més alegria, més disposició per poder aconseguir les coses que vols. Aquesta pressa, aquesta acceleració, aques-

Gema Juan, carmelita descalça al monestir de Puçol

«Humanitzar el temps és aturar-se i pensar»

ta grandíssima dispersió que tenim ens va buidant, ens va fent oblidar les coses millors i veritables que hi ha en nosaltres. S'ha de ser valent per dir: això sí i això no.

I què en fem del rellotge?

S'ha d'aprendre a «perdre» el temps, a gastar-lo sense mesura i sense control. Però perdre'l amb causa. El temps és com el perfum vessat de l'evangeli: és un malbaratament absurd. Jesús «va perdre» el temps amb moltes persones. Ser capaç de gastar el temps en una trobada, estant amb algú, gaudint de la música... s'ha de fer perquè és salut. El temps que dediquem per trobar-nos amb els altres és la porta més gran que té Déu per atansar-se a nosaltres.

Hauríem de ser més contemplatius?

Tots estem cridats a la contemplació. Joan de la Creu deia que contemplar és rebre, obrir-nos a Déu. Cadascú en la forma de vida que té, en les ocupacions que té, ha de

trobar el seu espai i la seva manera d'estar obert cap a Déu. La contemplació és una advertència amorosa de Déu que necessita temps de silenci. Cadascú ha de veure quant de temps li dedica, si quatre minuts o quatre hores. La unió amb Déu és una unió d'amor, de veritat i de cor, que no depèn de cap cosa de l'exterior. No hi ha res de l'exterior que impedeixi que tu decideixes que vols estar amb Déu.

Ens espanta el silenci?

Provem-ho! I si et fa por... jo t'acompanyo perquè val la pena. El simple fet d'intentar-ho implica descobrir una cosa diferent i no demana cap parafernàlia, és una cosa molt senzilla. Tots tenim la possibilitat de fer un instant de silenci, de trobada amb un mateix i que ens durà a altres coses. La gent potser té por perquè si entra en el silenci i passa la primera capa començarà a trobar coses que li bellugaran la vida de lloc. El que sortirà, segur que és bo.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

MARÇ 2019

MALTA

DEL 24 AL 29 D'ABRIL 2019

Pasqua ortodoxa al LÍBAN

DEL 9 AL 16 DE MAIG 2019

Mesopotàmia Turca: Ruta per Terres Aramees

DEL 9 AL 20 DE MAIG 2019

JAPÓ

Un viatge de la tradició a la modernitat

JULIOL 2019

PERÚ (Cuzco i Machu Pichu)

DEL 19 AL 28 DE FEBRER 2019 i
DEL 21 AL 28 DE MARÇ 2019

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

30 MAIG / 10 JUNY
AGOST 2019
AGOST 2019
SETEMBRE 2019
OCTUBRE 2019
NOVEMBRE 2019
NOVEMBRE 2019
DESEMBRE 2019
DESEMBRE 2019

SENEGAL I GÀMBIA
CANADÀ
XINA ÈTNICA (LA RUTA DE SHANGRI-LA)
ETIÒPIA (TRIBUS DEL SUD)
REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN
PORTUGAL TEMPLARI + FÀTIMA
NOVA YORK (LLUMS DE NADAL)
PESSEBRES DELS ABRUÇOS
CAP D'ANY A EGIPTE